

MAGYAR URIASZONYOK LAPJA

Gábor festménye

DR. HERMAN JÓZSEFNÉ
műegyetemi magántanár, a szív. elektromos művek igazgatójának neje

Bálozó Budapest

Veres felvétele

Doby Klári a Technikus-bálon

Brunhuber felvétele

Zsedényi Margit a Technikus-bálon

Molnár Erzsé felvétele

Eckermann Béláné a Kertész-bálon

Molnár Erzsé felvétele

Verderber Izabella a Kertész-bálon

MAGYAR URIASSZÖNYVOK LAPJA

Szépirodalmi, társadalmi és háztartási folyóirat • Megjelenik minden hónapban háromszor: 1-én, 10-én 20-án • Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Jókai u. 37. (Berlini tér sarok) • Telefon: Aut. 107-23. • Előfizetési ár: egész évre 24 P, félévre 12 P, negyedévre 7 P
Egyes szám ára: 80 fill. Ausztriában 1 Sh. 40 Gr. Franciaországban 6 Frc. Olaszországban 4 L. Amerikában egy évre 8 Dollár.

Főszerkesztő: **KERTÉSZ BÉLA**

Talán még nem késő...

Alig egy hónap és ránk köszönt a nyár. Tíz hónapi tanulás után egészséges szórakozásra vágyik az ifjúság s több mint tíz hónapi munka után néhány hetet nyugodt, önfelelt pihenésnek, a fáradhatatlan kötelességeljesítésben elkoptatott szervezet helyreállításának akar szentelni a családapá, a családjának, a kereső nő és a kereső férfi. Fájdalom, maga a nyaralás is gondot jelent a mai kor emberének. Régente talán csak az okozott fejtörést — s ebben volt valami kellemesen bizsergető érzés is — hogy hova menjünk, hol találjuk meg legtöbbször azt a környezetet, amely akár egyéni izlésünknek, akár az orvos javallatának megfelel. A megnehezült gazdasági viszonyok azonban anyagi gonddal tetézték a régit. Nemcsak a kis- és középpéjvedelműek, hanem az úgynevezett sokat keresők is a legnagyobb óvatossággal és körültekintéssel mérlegelik a nyaralás anyagi részét. Keservesen kell megdolgozni a pénzért s mindenki alaposan megnézi a garast, mielőtt kiadja. A nyaralás több hétre, némelyeknél két hónapra szóló életprogramot jelent, már pedig az ilyen számvetést nem szokás könnyelműen megcsinálni. És előkerülnek a legkülönbözőbb tervek, baráti tanácsokkal és újságpropagandával súlyosbitva. Az egyik ezt, a másik azt ajánlja, de akár az északi tenger, akár Itália legdélibb csizmasarka, akár valamelyik hazai fürdő, vagy üdülőhely kerül kombinációba, bizony az a legelső dolgunk, hogy elővesszük a plajbászt és kiszámítjuk: mibe kerül! Aztán összevetjük a végeredményt és ha a két összeg egyezik, annak az üdülőhelynek adunk előnyt, amelyik több kényelemmel, nagyobb kultúrával, a természet pazarabb szépségeivel kedveskedik. Legyünk egészen őszinték és valljuk be magunknak, hogy ha — természetesen — Alsóporfűreden a panzió ötven százalékkal drágább, mint Tirolban, akkor fájó szívvel ugyan, de Tirolba megyünk. És ha azt halljuk, hogy Sárszalmon kétszer annyit kérnek olyan szobáért, amely a télen istálló gyanánt szolgált, mint az Adria partján egy jól berendezett hotelszobáért, akkor bizony nem Sárszalmon iránt dobog a szívünk.

Ezeket a sorokat a józan hazafiság és a becsületesség tárgyilagossága iratja velünk. Talán még nem késő... Arról értesülünk, hogy az idén harmincezer magyar család szándékozik Ausztriában és Olaszországban tölteni a nyári hónapokat, mert a hazai fürdőket primitíveknek és túldrágáknak tartja. Ha egy családot három taggal számítunk és mindössze négy heti távollétet vesszünk alapul, akkor minimálisan ezer pengő az az összeg, amibe a nyaralás családunkért kerül. Harmincezer ezer-pengő: az harmincemillió pengő! Döbbenetes szám. Harmincemillió pengőt szívattynak ki az idén ebből a koldus országból a külföldi fürdőhelyek. Harmincemillióval kevesebket ismét a Trianonnal, Hágával és minden egyébbel megnyomorított nemzeti vagyon, még pedig visszahozhatatlanul, mert

a mi nyári kivándorlónk helyébe nem jönnek ám külföldi kivándorlók. Szabad-e, lehet-e szó nélkül hagyni ezt a rettenetes vagyoni kártételt?

Olvassuk, hogy a balatonmenti fürdőhelyek a külföldön nyaralók megadóztatásával akarják megmenteni a magyar fürdőhelyeket. Eltekintve attól, hogy ezt az ötletet megvalósítani alig lehet, mert technikai nehézségekbe ütközik, semmiképpen sem tartjuk igazságosnak, hogy még külön adóval is sújtsák azokat a szegény magyarokat, akik azért menekülnek Ausztriába és Itáliába, mert ott fele áron nyaralhatnak, pihenhetnek, gyógyulhatnak. Hogy gondolják a tiszteletreméltó magyar balneológusok? Kétszer annyi pénzen feleakkora kényelmet akarnak megvásároltatni magyar véreinkkel? És arra nem gondolnak, hogy honnét vegye az a boldogtalan hivatalnok- vagy lateiner-családapá a drága magyar nyaralás költségeit? Így nem fogják sohasem megoldani a magyar fürdőügy ágas-bogas problémáját. Egészen másutt, sokkal radikálisabban kell megfogni a kérdést. Megmondjuk egyenesen és kurtán: olcsóbb és kényelmesebb lakással, olcsóbb és jobb élelmézzel. Vagyis: versenyképessé kell tenni a magyar fürdő- és nyaralóhelyeket, mert ez az élet — hiába minden erőlködés — úgy van berendezve, hogy gazdasági téren a jobb és az olcsóbb győz. Nézzük most már közelebbről, hogyan állja meg az összehasonlítást egy magyar fürdő a külföldivel, mondjuk: az osztrákkal. Idehaza a legutolsó kis Duna- vagy Balaton-menti faluban sem kap az ember szobát és naponta négyszeri ételmezt tizenöt—húsz pengőn alul. Ausztriában tíz pengőért négyszeri étkezéssel, lakással és fürdővel látják el a nyaralót. Arról nem szólva, hogy az az osztrák szoba kényelem és berendezés dolgában vetekszik egy gondozott budapesti szállóval, míg nálunk külön nagy pénz kell fizetni azért, ha fölemeljük az igényeinket a szobával szemben. Tudjuk, fájdalmasan tudjuk, hogy Magyarországon évtizedeken keresztül elhanyagolták a fürdő- és nyaralótelepek kiépítését, azt is tudjuk, hogy itt a vállalkozás sokkal mohóbb, mint másutt, főleg a nyugaton, ahol a vállalkozó megelégszik szerény nyolc-tíz százalékos haszonnal, míg nálunk két hónap alatt akarják előteremteni az egész beruházás összegét. Hát ez nem megy, kérjük alássan. A svájci hotel- és vendéglősipar azért lett világhíres, mert ott a befektetett tőke szerény polgári kamatával bőségesen megelégszik a vállalkozó és kipellengeteznek, ha ugyan nem hajtanák ki azt a szállodást vagy panzióost, aki uzsoráskodni próbálna. Azaz dehogya! Az ilyen ember egyszerűen éhkoppon maradna Svájcban. Bizonyos üzleti erkölcsnek kell kialakulni és gyökeret verni ahhoz, hogy a fürdőügy olyan magaslatra jusson, ahol Svájcban, Ausztriában vagy Olaszországban áll.

Itt van a mi gyönyörű, imádott Balatonunk. Remegő

Tengerszemek a hegyek alján

szívvel gondolunk rá és repeső lélekkel köszöntjük, mikor a somogyi vagy a veszprémi parton ránk tekint ez a tündérien ezüstös, varázslatosan magyar tengerszem. De mindjárt az első ünnepi benyomás után hogy elfacsarodik a szívünk, amikor a poros utcasorokat, az apró házakat látjuk és amikor hiába keressük a modern fürdőtelepek higiénikus berendezését, elsősorban az egészséges ivóvizet. Tagadhatatlan, az utóbbi esztendőben erőteljes lendületet vett az építkezés s mindakét parton csinos eszládi villákat, itt-ott kényelmes hoteleket, türhető — bár igen drága — vendéglöket lehet találni. De gondoljuk csak el, szomorúmagyarok: milyen világcsoda, milyen heddhét-országra szóló látványosság lenne ez a mi Balatonunk, ha szorgos német kezek építkeznek, dolgoznak, csinósítanak itt évtizedek óta! Nem a mai nemzedéket okoljuk, amely szerény, erőtlen és csüggedt. A régi generációk szörnyű mulasztása, hogy így hagyták a Balatont. Hogy csak az a szép benne, rajta, körötte és fölötte, amit a jó Isten alkotott, mert az emberi kézmunkája gyarló és kevés. Mondjuk ki a keserű igazságot: nem érdemelte meg az a generáció, hogy a Balatont nekünk adta a Gondviselés. Nem beesülte meg, nem dédelgette, nem gondozta, útjait elhanyagolta, partjait csak itt-ott szegte be kő-sövényvel, a hajózása pedig olyan szegénytelenül primitív volt, hogy inkább elriasztotta, mint vonzotta az embert. Pedig a Dunántúl népe az ország legintelligensebb lakossága. Mi volt a hiba? A gazdasági, helyesebben: az üzleti érzék hiánya. És néhány kapzsi vállalkozó csak növelte a bajt, mert kéthónapos konjunkctúra-üzletnek tekintette a Balatont és kizsákmányolta a vendégsereget.

A Balaton-propagandát minden eszközzel ki kell építeni, a Balatont vonzóvá és látogatottá kell tenni.

Hogyan? Több mód kínálkozik, de valamennyit együtt kell alkalmazni. A legelső feladat az, hogy megfelelő lakásokról gondoskodjanak. Nem új építkezésre gondolunk, ehhez most se pénz, se idő, — hanem a meglévő házak jókarban tartására, csinosítására és ezzel kapcsolatban a modern egészségügyi követelmények respektálására. Senkisémm akar nyáron, — épp nyáron, amikor pihenni és szórakozni vágyik — rosszabb életviszonyok közt élni, mint a saját otthonában, pláne, mikor ez többé is kerül. Nagyon helyes volna, ha a járás- és körorvosok sorra látogatnák a két part fürdőhelyein a lakásokat és megbízható regisztert csinálnának azokról a házakról, amelyekbe nyugodt lélekkel beköltözhetik a vendég. Ajánlatos lenne, ha a nyaralóközönséget is meghallgatnák, talán azon a bevált külföldi módon, hogy kérdőíveket köröztetnének, amelyek minden apró körülményre is kiterjeszkednek. A másik mód: ne háromnapos, hanem hathónapos weekend-jegyeket adjanak ki. A háromnapos jegyek újszólván semmit sem érnek, mert az első és a harmadik nap felig utazással telik el. És ne csak a Balatonra, hanem az ország valamennyi fürdő- és üdülőhelyére adjanak weekend-jegyeket. Ezenkívül adja meg a MÁV a Magyarországon nyaralóknak ugyanazt a kedvezményt, amit az olasz, osztrák, cseh vasutak adnak, hogy tudniillik, visszafelé ötven százalékkal olcsóbb az utazás. Ha még ezt a kevés előnyt sem élvezhetik az itthon maradók, akkor igazán nehéz lesz érveket találni a külföldi nyaralás elítélésére.

Olyasmiről is hallunk harangozni, hogy a Balaton nyári forgalmát kártyaklub felállításával kívánják megnövelni. Talán nem kell sok szót vesztegetnünk arra, milyen erkölestelen ez a gondolat s mennyi vesztélyt rejt magában éppen a Dunántúl józan, tisztességes, rendíthetetlenül komoly népére nézve. Botor kísérlet az, amely legföllebb csak néhány tucat nemzetközi kalandort szabadít a Balaton partjára, akik a magyar főváros szerencselovagjainak adnának légyottot. Nem kérünk ebből a fürtelemből! Minden morális szemponttól eltekintve, a házárdjátékra alapozott idegenforgalmi propaganda — egykét felvilági fürdőhelyről nem szólva — esúfos kudarcral végződött. Próbálkozott vele Jugoszlávia és Románia is, de semmire se ment. Nem a kártyabarlang, hanem a magasabb kultúra, a modernebb komfort és a több látnivaló, a több nemes élvezetre való alkalom hódítja a nagyközönséget.

Azzal fejezzük be ezt azt aktuális fejtegetésünket, amivel elkezdtük: harmincemillió pengő kell megmenteni egy szegény országnak. Minden gondolkodó ember vessen számot magával, mielőtt a nyaralás tervét elkészíti. Ha idehaza is megtalálja a nyári hónapok kellemét, báját és a pihenés kényelmét, ne menjen külföldre. Azok pedig, akiktől a magyar fürdőhelyek látogatottsága függ, vegyék fontolóra és szívleljék meg, amit mondottunk. Tiszta a lelkiismeretünk, mert igaz ügyet szolgáltunk igazsággal.

Kérjük Nagyságos Asszonyt, ajánlja lapunkat ismerőseinek

A NUSSDORFI ÖREG ÚR

Irtá: RELLE PÁL

Szeretek kóborogni Bécs utcáin, magányosan, mint ahogy Pesten is mindig szerettem átsétálni Budára és felballagni a régi utcácskába, öreg házak során beszívni az emlék burnót illatát. Szeretem a multat, mert a temetőt is szeretem, mert mindkettőben a csendet szeretem, mely ráborul mindenre, ami valamikor úgy zakatolt, élt és jajongott, mint most itt énbennem...

A napokban kimentem Nussdorfba.

Nussdorf, ha meg nem sértem vele: egyik külvárosa Bécsnek. De nem az. Nem külváros. Egy kis külön világ. Apró városka a Kahlenberg lejtőjén. Kiszítt pipa, melyet a história itt felejtett az élet pipatóriumán. Talán csak egy hangulat, mely megrekedt a tiszta, törpe házaeskák között. Talán csak egy vén Biedermeier-ház, mely itt felejtődött a természet múzeumában. Talán csak egy régi dal, melynek hanghullámai vissza-visszasóhajtának a vándorlélek megafonjába.

A vén házból öszöreg emberek kandikálnak ki az ablakon. Úgy érzem, hogy százéves, meg kétszázéves bácsikák, nénikék, akik mind úgy mosolyognak, ahogy a régi, jó idők ajkukra sugározták a boldog életük és nyugalom napfényét. Jó itt járni és jó itt megpihenni.

Megállok egy emeletes ház előtt, sárga, mint a kankalin és tiszta, mint a gyermek lelke. Nézem a csipkés, fehér erkélyét: műrtusz-koszorú a karsú kapu felett, a szelíd, ábrándos ablakszemeket, melyeket néhol lehunyva tartanak a zöld zsalugáter szemhéjak mögött és benézek az udvarra, mely csendesen álmodozik a rácsos gang alatt.

— Itt lakott Beethoven.

Hátrakapom a fejem. Egy öreg úr áll mellettem. Amint rámnéz: szemöldökének ezüstfehér ereszle alól a jóságos két ametisztje mosolyog felém.

— Bizony, — ismétli olyan melódikusan és ezüstösen, mintha a hangját távoli, láthatatlan zenélőórából sodorná felém valamelyik elmult tavasz emlékszellője, — bizony itt lakott Beethoven. Látja, ott az erkélytől balra. Az a két ablak. Amögött volt az ő szobája. Ott állt a zongorája is. Jobbra, az öt ablak mögött lakott Grillparzer. Tudja, ki volt Grillparzer? A mi nagy nemzeti költőnk. Az osztrák Goethe. Az erkélyszobában dolgozott. Ott írta, már nem tudom biztosan, a Medeát, vagy a Saphot. Mellette pedig

Beethoven komponálta az Eroicát. Csak egy vékony fal választotta el őket egymástól. Alkotó lázában Beethoven egész nap és egész éjjel a zongorája mellett ült. S a szomszéd szobában Grillparzer nem tudott dolgozni. Zavarta őt a Beethoven muzsikálása. Érti, uram? Beethoven muzsikája zavarta. Ma sok ember a fél életét, vagy a fél vagyont is odaadná Beethoven egyetlen személyes akkordjáért. De Grillparzernek az idegeire ment a halhatatlanságnak ez a közelsége. Egy szép napon át is üzent a szomszédnak, hogy így, meg úgy, ő nem tud írni, jó lesz, ha Beethoven úr végre abbahagyja az örökös kornyikálást. A szomszédi impertinencia nagy haragra lobbantotta Beethovent, aki ezt a választ küldte a költőnek:

— Azt hiszem, az irodalomnak nagy szolgálatot teszek, ha Grillparzer urat leszoktatom a firkalásról. Legyen nyugodt, tovább játszon.

És játszott tovább éjjel és nappal. A zeneirodalom legnagyobb alkotása meg kellett, hogy szülessen, ha másért nem, hát azért, hogy Grillparzer úr pukkadjon.

Egy szép napon Beethoven mégis csak elhallgatott. Észrevette, hogy Grillparzer felesége hallgatózik, amikor ő zongorázik. Észrevette, hogy Grillparzernének tetszik az Eroica. Ezt nem tudta elviselni. Hogy valaki meglesse őt alkotás közben, hogy előre és ingyen hallgassa az ő szerzeményét, azt nem!... Felmondta a lakást és elköltözött. Mert jegyezze meg uram: az ember, csak ember.

Németül így mondta:

— Der Mensch bleibt nur Mensch!

Nagyot sóhajtott, még egyszer jóságosan rámnézett az ametiszt szemével, biccentett a fejével és elment.

Tünődve néztem az öregúr után.

Miért mondta el ezt nekem? Miért éppen énnekem mondta el? Annyi erre a járókelő. Nem én voltam az egyetlen, aki Beethoven háza előtt megállt. Mégis, miért pont engem szemelt ki az öregúr?... És mit akart volna-képen mondani? Hogy az életben nincs halhatatlanság, csak emberek vannak? Vagy azt, hogy amíg az emberek szomszédok, amíg kénytelenek egymás mellett élni, addig nem lesz béke ezen a világon, nem lesz se megértés, se megbecsülés, se türelem, még akkor se, ha minden ember

Beethoven és minden ember Grillparzer? Az élet ádáz szomszédosság, kegyetlen harc, melyben a műzsának egyetlen kötelessége a hallgatás, főleg, ha a szomszéd szobában ott a másik műzsa... Miért éppen nekem mondta el? Mintha én nem tudnám, hogy az ember önző és hogy a legnagyobb alkotásnak is szülőanyja az önzés. De hiszen én épp ezért jöttem ide és Pesten is csak azért járok át Budára, mert felejtetni akarom ezeket a dolgokat és mert a multban, a temetőben is csak a csendet szeretem, mely ráborul mindenre, ami valamikor úgy zakatolt, élt és jajongott, mint most itt énbennem...

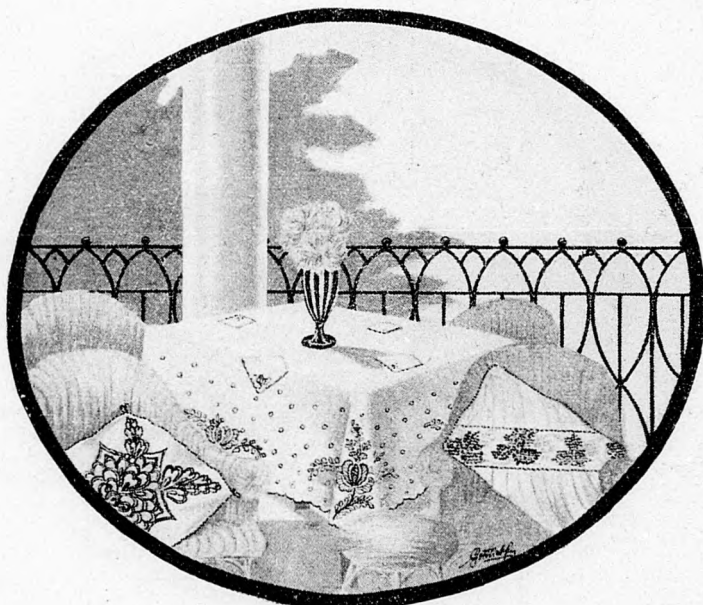
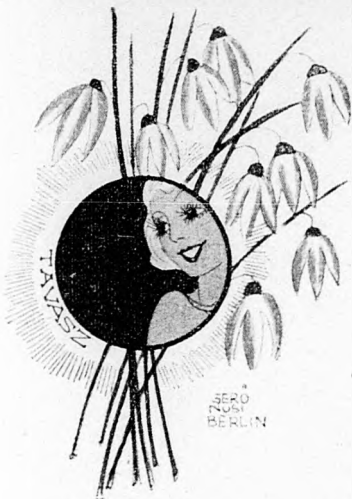
Elkeseredve megfordultam és indultam vissza a város felé.

A villamos megállónál valaki már messziről integetett felém. Megismertem: az öreg úr volt. Sietve jött elém.

— Köszönje meg szépen, — kiáltotta derűsen.

— Mit köszönjek? — kérdeztem bosszúsán.

— Hogy elkergettem az elől a ház elől. Évek óta

Kertiasztal garnitúra (Gottlieb-modell)

mindenkit elkergetek, aki azzal a gondolattal áll ott meg, amellyel kegyed is megállt. Ne is tagadja, az arcán látam. Vigasztalást kerestt. Menekült a kicsi jelen elől, hogy a nagy multban találjon vigaszt. Ostobaság!

Hirtelen felém nyújtotta a kezét és bemutatkozott.

— Látom, — mondta tüstént, — még sohase hallotta a nevemet. Nem tesz semmit. Költő vagyok és muzsikus. Talán nem olyan nagy költő, amilyen Grillparzer volt és nem olyan nagy muzsikus, amilyen Beethoven volt, de ez a kis költő és ez a kis muzsikus nagyon jól megférnek egymással, nem zavarják egymást, ha rájuk száll az ihlet órája és nem kívánják egymást a pokolba soha. Mert jegyezze meg magának barátom: nincs nagy mult és nincs kicsi jelen, csak élet van, volt és lesz és ember lesz ezen a földön, hiába keres vigaszt a mult nagyságában és szépségében. A multat is csak emberek élték. Kicsi és nagy emberek, de mégis csak emberek. A megértést és a megbecsülést pedig ne az emberek között keresse. Se a kis emberek, se a nagy emberek között. Se a multban, se a jelenben. Ha szüksége van erre a vigaszra, mindig csak egy emberben keresse. Egy emberben belül. Például bennem. Valószínű, hogy én már soha se fogom megírni az Erocát, a Medeát se, de az a kicsike Grillparzer, aki bennem lángol, az a kicsike Beethoven, aki bennem dúdol, az én lelkemben úgy élnek, mint az édes testvérek. Az a sárga ház az én tulajdonom. Egyedül lakom ötven éve. De megsúghatom magának, abban a házban csak azóta van béke, amióta én lakom benne egyedül. Mindegy, hogy Beethoven és mindegy, hogy Grillparzer. Ahol két ember van, ott nincs béke. A béke olyan madár, amelyik ott ver fészket, ahol csak egy ember él. Én is sokáig kerestem, amíg megtaláltam — magamban. Kegyed is jobban tenné, ha sajátmagában keresné, nem pedig Nussdorfban, halott napok megszépült emlékében és mit tudom én, miféle kriptájában a fantáziának.

A villamos siktva állt meg előttünk s az öreg úr mosolygva segített fel a perronra.

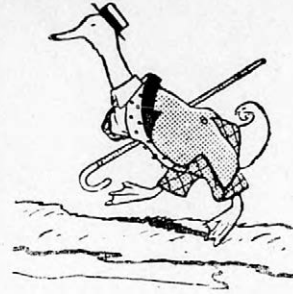
Léner Ferencné, a Györi Jótékony Nőegylet alelnöknője

— Most menjen szépen haza a jelenbe, — mondta búcsúzóul, — és, ha a sok millió ember között egyszer megtalálja önmagát, írjon nekem. Csak ennyit: boldog vagyok. A többit már tudom.

Akkor éjjel álmomban levelet irtam az öreg úrnak. De ébren még maig nem mertem elküldeni.

THEODOR BRUN:

Segítség!.. Van 1000 márkám!!

Hamvazó-szerda reggelén, körülbelül tíz perccel nyolc óra előtt, olyan hihetetlen eset játszódott le a Thomson-bárban, amely a törzsvendégeknek napokon keresztül állandó beszéd-témája maradt.

A vendégek nagyszerű hangulatban voltak, a jazz egy szívödöglesztő tangót játszott, amit a folytonos újrázásra rendületlenül meg kellett ismételnie: amikor az egyik vendég, aki eddig nyugodtan szürcsölgette az asztalán levő puncsot, hirtelen felugrott és elkiáltotta magát:

— Ez a huszonegyedik óra!

Aztán odaugrott az első hegedűshöz, elkapta a hangszerét és darabokra törte. Ezzel azonban még nem elégedett meg, magához rántotta az egyik banjót is és mielőtt valaki megakadályozhatta volna, lassan a nagy büff-tükrőhöz ment, amely a következő pillanatban csak annyiban különbözött a gondolat-szilánkoktól, hogy csillogóbb volt, mint a gondolat-szilánkok szótkak lenni.

A legnagyobb meglepetés még csak ezután következett. Mielőtt valaki ráeszmélt volna arra, hogy ezt a nyilvánvalóan örült viselkedést megakadályozza, a vendég valami hihetetlen lelki nyugalommal, megkönnyebbült mosollyal az ajkai szélén, kivette a tárcáját és csengő hangon kijelentette:

— Magától értetődik, hogy minden kárt meg fogok fizetni!

Az első hegedűsnek hatszáz márkát nyújtott át, aki boldogan tette el a pénzt.

— Főúr, fizetek!... Egy puncs és egy tükör! Összesen?

— Háromszázszáz márká és hetven fillér, — felelte a főúr.

A különös vendég a fejét vakarta.

— Kevés... nagyon kevés, — mormogta maga elé.

Hirtelen kiverte a mellette elsiető pincér kezéből a tálcát.

— Most mennyi? — kérdezte kihívóan.

— Háromszázhatvanhét márká, beleértve a borraivalót is, — hangzott a válasz, alapos kalkuláció után.

— Hm... Akkor kérem még ezt a székét is hozzáírni a számlához, harminenyolc márká értékben, akkor éppen négyszáz lesz.

Egyidejűleg felemelte az egyik üres székét, a padlóhoz vágta, hogy kilenc darabra esett szét, átnyújtott a főúrnak négyszáz márkát és megkönnyebbülten lélegzett föl.

Istenem, farsang utolsó éjszakáján sokféle bolondság történik. Nem mindenki viselkedik azonban olyan korrektül, mint ez a különös vendég. Békét is hagytak neki. Öt hosszú percig. Akkor aztán a helyiség másik végében fölkel az egyik vendég és az asztalához jött.

— Bocsásson meg, Schmidt vagyok, a „Szenzáció“ riportere... Meg akarom kérni valamire...

A különös vendég helytel kinalta meg a riportert.

— Hajlandó nyilatkozni nekem, természetesen azzal a feltétellel, hogy más ujság riportere nem fogja megtudni: mi a magyarázata az ön mégis kissé furesa viselkedésének?

A vendég mosolygott az orra alatt.

A riportert folytatta:

— Természetesen, nem kívánom én ezt öntől ingyen. Ezért az intervjueért fizetek önnek ezer márkát.

A tárcájához nyult és oly mozdulatot tett, mintha

ezer márkát akart volna kivenni belőle, hogy odaadja.

Hihetetlen dolog következett erre. A furcsa vendég elsápadt, felugrott az asztal mellől és olyan hatalmas pofont adott a riporternak, hogy eszméletlenül ki kellett vinni a teremből.

— Ez az úr megsértett engem, — mondta bocsánatkörően és mentegetőzve, a körülötte lévő szemtanúknak. — Kérem, ne is vegyenek tudomást csekélységemről...

Öt percig megint békén hagyták. Aztán egy másik vendég me-részkedett az asztalához.

— Bocsásson meg, a nevem dr. Müller... Engedje meg, hogy az asztalához üljek...

A furcsa vendég udvariasan felállt.

— Az én nevem Bobby... Parancsoljon helyet foglalni, de egyetlen feltétel alatt. Vegye tudomásul, hogy veszélyben forog az élete, ha pénzt mer nekem felajánlani!

Müller dr. mosolygott.

— De legalább lesz szíves megmagyarázni, hogy...

— ...mi az alapja az én bolond viselkedésemnek? Nagyon szívesen...

— Engem kizárólag tudományos szempontból érdekel a dolog. Én ugyanis pszichiáter vagyok...

Bobby nevetett.

— Ehhez nem kell pszichiáter!... Egyszerű fogadásról van szó... Főúr, küldjön ennek a szimpatikus úrnak egy puncsot! Nekem is!

Miközben a puncsot szüresülgették, Bobby elmesélte a dolgot udomsült barátjának, a kiváló pszichiáternek:

— Tegnap este hét órákor Fred barátomnál voltam. Ez a Fred örülten gazdag fiú. Minden kis szeszélyére ezreket költ. De hogyha valaki húsz márkát kér tőle kölcsön, savanyú lesz az ábrázata. Nekem nem volt több pénzem tegnap este, mint tíz márka! Mit kezdjen az ember tíz márkával farsang utolsó éjszakáján? Fred nekem előadást tartott arról, hogy ha a legelőkelőbb helyiségbe megyek és állandóan pezsgőt fogok inni, akkor sem bírok egyetlen éjszaka ezer márkát elkölteni... Fogadtunk. Fred ideadott nekem ezer márkát. Megbeszéltük, hogy reggel félkilenckor találkozunk ebben a helyiségben. Ha egyetlen fillér lesz még a zsebemben, elveszítettem a fogadást és adós vagyok Frednek tízezer márkával. Ha azonban én nyerem meg a fogadást, Fred itt a helyszínén kifizeti nekem a tízezer márkát. És Fred meg is fogja fizetni! Ön is szemtanúja volt: mit csináltam, hogy megszabaduljak az ezer márkától. Most még összesen annyi pénz van nálam, — és megszámlolta az aprópénzét, — hogy ezt a két puncsot kifizethetem...

Fizetett és megnyugodva nézett körül.

Müller dr. furcsán nézett rá:

— Bocsásson meg, kedves uram, de képtelen vagyok megérteni...

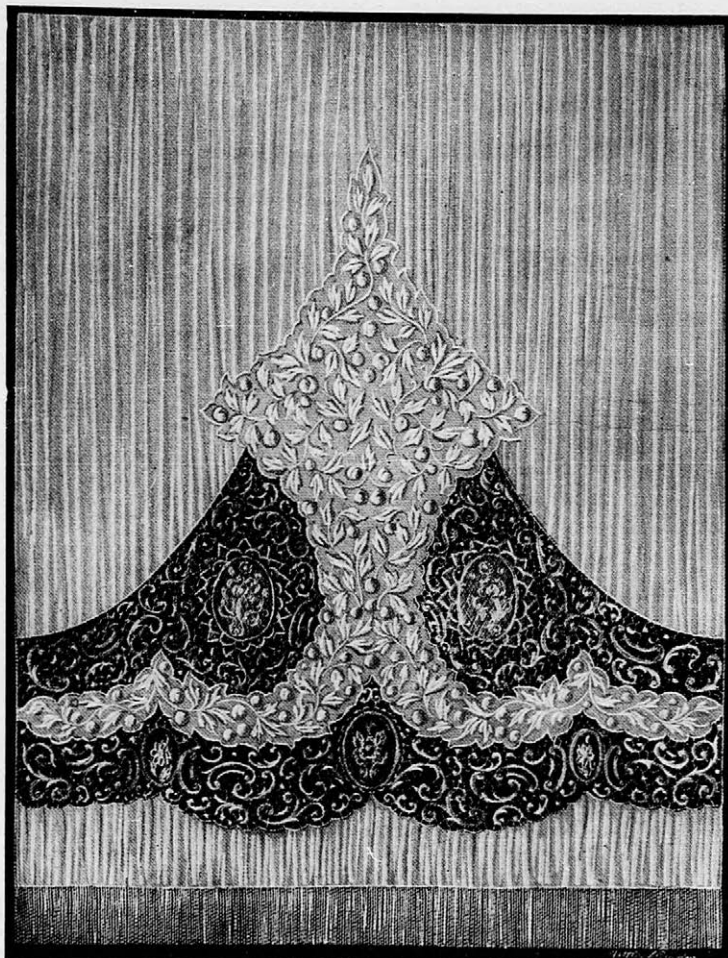
— Tudom, — szakította félbe Bobby. — Azt akarja megkérdezni, mit csináltam farsang utolsó éjszakáján, hogy még alig néhány perccel előbb az egész ezer márka nálam volt. Igaza van, kedves doktor. Önnek sejtelme sincs, kedves doktor, hogy milyen peches ember vagyok!

Nagyon szomorúan mesélte tovább az éj lefolyását:

— Egy kedves ismerőssel jöttem ide. Jól ettünk, aztán pezsgőt hoztattam, hogy nyakára hágjak az ezer márkának. Egymás után sorakoztak asztalunk mellett az üres pezsgős üvegek. Három órákor aztán fizetni akartam. A főúr mosolyogva jött hozzám és felkért, hogy jöjjenek vele a tulajdonoshoz. A tulajdos azután hálisan megszorította a kezemet és így szólt: „Uram, öntől nem fogadok el pénzt! Ön ma éjszaka az öt-századik vendégem és engedje meg, hogy tényleg vendégemnek tekintsem!” Mit csinálhattam? Átmentünk egy másik bárba. Így is jó, gondoltam magamban. Három óra hosszat nyugodtan ültünk és beszélgettünk. Hat órákor búcsút vett tőlem az én kedves ismerősöm. Azt mondtam neki: „Ha nyitva volnának az üzletek, valami szép ajándékot vennék önnek. Megkérhetem, hogy ezt az ajándékot saját maga vegye meg?” Kedves ismerősöm a következő szavak kíséretében vált el tőlem: „Farsang utolsó éjszakája maradjon szép emlék... Ne csúfítsuk el rüt anyagiakkal az emlékezés tisztaságát...” Elment. Ott hagyott szép emlékeimmel és hétszáz márkával. Hogy szabaduljak meg tőle? Már tudniillik: a hétszáz márkától... „Fiú, van egy cigarettád?”, szólt valaki hozzám. Két erősen becsipett fiatalember állott melletttem. „Gyerekek, vegyetek magatoknak!” és odaadtam nekik a hétszáz márkát... Boldogan taxiba ültem és idejöttem. A soffőr néhány részeglet ki akart kerülni, nekikanyarította a kocsit az egyik lámpa-póznának. Na, gondoltam magamban, ha nem fordulunk fel, akkor disznószerecsém van. Ügyszólván még végig se gondolhattam egészen, amikor átölelt a soffőr és így szólt: „Uram, ön egy valóságos szerencse-patkó! Megfogadtam, hogy az az utas, aki velem kilábol ebből a karambolból, az az utas ezer márkát kap tőlem! Ugyis megfizeti a biztosító társaság!” Alighogy magamhoz tértem, már újra ezer márka volt a kezemben...

Bobby kis szünet után folytatta:

— Ezek után mindent megért, kedves doktor. Ilyen dolgok csak velem történhetnek. A fogadásunk értelmében ahhoz nem volt jogom, hogy a pénzt eldobáljam. De

Sztór (Gottlieb-modell, lásd a kézimunkarovatot)

arra nem gondolt az én Fred barátom, hogy, ha már más nem segít, egy hegedűt és egy nagy tükröt fogok összerögni.

Megnézte az óráját.

— Két perc mulva nyolc óra... Már semmi baj nem történhetik... Nézze, doktorkám, ott jön mosolyogva az én Fred barátom... Már meg is látott... Két perc mulva tudom, hogy nem fog mosolyogni!

Az a férfiú, akit Bobby Frednek gondolt, nyugodt lépésekkel közeledett feléje... Még kilenc másodperc!... Még nyolc!... És a pincér állt ott Bobby asztala mellett.

— Önnek szól ez a levél, — mondta és átnyújtott egy borítékot.

Bobby nem akarta elfogadni, de aztán mégis átvette, feltette és olvasni kezdte:

„— Mélyen tisztelt Uram! — Bocsásson meg, hogy lefényképeztem Önt. És pedig abban a pillanatban éppen, amikor Ön szeretett kollegámat, a „Szenzáció“ riporterét pofonvágtam. Nekem, a konkurrens lap riporterének, mindent megér ez a fotográfia. Felkérem, hogy Ön is vegyen részt az én boldogságomban és fogadja el tőlem a mellékelt ezer márká tiszteletdíjat...“

Bobby megnézte az óráját.

Két másodperc mulva nyolc.

Kétségbeesve állapította meg, hogy ott van asztalán a borítékból kihullott ezer márká.

És sietve jön feléje Fred!

Aki megnyerte a — fogadást...

Fordította: Erdődy Elek

ÚJ ÉLET

Irta: JEAN PICARD

Szép, napsugaras nyári délelőtt. Lármásan, rohanva, túlköelve, katagva jött feléje az élet. S ő ott állt az utcasarkon. Teste remegett. Feje szédült. Jó, hogy közelben volt a lámpaoszlop. Beléfogódhatott. Erősen, görcsösen fogta, nehogy magával sodorja az örvongó áradat. Behunyta a szemét, hogy ne lássa a zürzavart. Fáradt fejét az oszlophoz támasztotta. Hosszú percek multak el. Valaki megérintette a vállát. Szólt hozzá, ő nem felelt rá... az idegen megfogta a kezét, belécsusztatott valamit. Kinyitotta a szemét. Körülnézett. Senki sem állt mellette. Felnitotta a markát. Fáradt szeme kerekre nyílt.

PéNZ volt a kezében, szép fényes pénz. Sokat ért? Keveset? Bizony nem emlékezett rá. Három eszendeje nem látott pénzt.

Félve nézett körül. Óvatosan dugta zsebre a kincset, mintha legalábbis lopott jószág lenne. Azután lassan baktatva megindult az utcán. Addig ment, amíg az utca egy térbe torkolt. Nagy tér volt, teli fával, virágágyakkal, szép, zöld gyepel, fehér padokkal. A padok szinte hívogatták. Már-már leült, de eszébe jutott, mit szólnának azok a szép, nevetőszemű nevelőnők, ha ő leülne melléjük, meg a kényes, jólnevelt gyermekek mellé a padra... ő: a börtönviselt... a 137-es.

Ment tovább. Agyában furesán keringtek össze-vissza a gondolatok. Rendszeres gondolkozástól el is szokott. Egyik nap, mint a másik. Egy évig sötét cella. Azután két évig fél-sötét. Öt lépés széles, hat lépés hosszú... ugyanaz az ör, ugyanaz a leves, ugyanaz a séta a börtönudvaron körbe-körbe... ugyanaz a szám a sapkán, a ruhán és a fejében ugyanaz, mindig ugyanaz a szörnyű gondolat:

— Gyilkos... gyilkos vagyok...

Három éven keresztül minden áldott nap megpróbálta összerakni az emlékek széthulló cserepét... sohasem sikerült. Emlékezett arra, hogy egész életében istenfélő ember volt, tisztelte az embereket, kerülte a za-

jos társaságot, kímélte, védte az állatokat. Talán egy hangyát sem tiport el életében... de... de embert ölt. Az ítélet úgy szólt, hogy felindulásában követte el a tettet, mind-egy, mégis ölt...

Hogyan történt, kit ölt meg?... már jóformán az arcára sem emlékezett. Csak a kacér, hütlén leány rémült arcát látta maga előtt és a vértócsát a padlón... Másra nem emlékezett.

Letelt a büntetés és most szabad. Szabad! Szabad, sokszor elmondta magában, néha féllangosan, de nem tudott örülni ennek a hön állított szónak. Szédült, émelyedett a gyomra, szinte megsikertült a szokatlan zajban... szinte, szinte visszavágyott e pillanatban a nagy köépületbe, a jólismert cellába, a csendbe.

*

Többször a zsebébe nyúlt. Nem a pénzdarabot, az ismeretlen jöltevé adományát kerestélte, hanem egy borítékot szorongatott. A boríték töb-

bet ért a föld minden kincsénél. A borítékban van az ő jövő élete, az új élet. Tudta, mi van a levélben. A fogházigazgató írta egy nagy, hatalmas úrhoz. Azt írja benne, hogy Michel Brion jóindulatú, szorgalmas ember, három évi fogsága alatt kifogástalanul viselkedett. Pártfogásra érdemes.

Megnézte a címet. Ismerte az utcát, ahol az a nagy úr lakott. A város másik oldalán van. Járt oda valamikor, szabólegény korában. A gazdája küldte egy tábornokhoz. Szép fényes egyenruhákat vitt oda sokszor a karján...

Nem akart villamosra szállni. Nem, mintha azt a fényes pénzt sajnálta volna, de valahogy még nem szokta meg az embereket. Félt beülni a kocsiba közéjük. Gyalog vágott neki az útnak.

Délre odaért. Felment az első emeletre. Csengetett. Benyitott. Az előszoba tele volt emberekkel. Urak voltak nagyobbbrészt, de szegényebb emberek is állodogáltak. Michel kíváncsian nézegette őket.

— Talán... talán van köztük börtönviselt is, — erre a gondolatra szinte megvigasztalódott.

Várt. Egy örökkévalóságig várt. Végre egy sovány fiatalember megkérdezte, hogy mi járatban van.

— Egy levelet hoztam, — mondta.

A fiatalember megnézte, megforgatta a levelet, mintha csak kívülről tudta volna, hogy mi van benne.

— Jöjjön kérem holnap tízenegy órára. Ma már nem fogad öccellenéjiája.

*

Megint künn volt az utcán. Bortorkálhatott tovább. Zúgott a feje. A gyomra furesamódt emelkedett. Éhes volt. Fáradt volt. Most jutott csak eszébe, hogy mi is hova lehajtsa a fejét.

És eszébe jutott régi lakása, ahol szabólegény korában lakott. Megjelent képzeletében a szoba. A barna vasúgy. A rőzsacsokros mennyezet. A családi képek a falon. Jól emlékezett az csipkefüggöny mintáira. A divány-párnára, amelyről minden nap elmondta a háziasszony legalább egy-szer:

— Úgy nézzen rá, Brion úr, hogy ezt a párnát a kisleányom himezte.

Úgy mondta: a „kisleányom“, pedig idősebb volt, mint ő és szegénynek csámpás karikalába volt. Tudta jól, akkoriban, hogy a háziasszonynak nincs is más óhajta, minthogy ő elvegye a csámpáslábú „kislányát“... Oh, hogy nevetett akkor rajta, hogy lenézte szegény Ethelt. Mélységes megbánást érzett a lelke mélyén. Úgy érezte, hogy jövátételten vétket követett el a csámpáslábú leány ellen, amiért nem vette feleségül... de még talán nem késő. Talán most is üres a szoba. Talán kivetheti. Talán még nem ment férjhez Ethel...

Es e pillanatban olyan mélységes sóvárgással gondolt a csámpáslábú, szegény, fonnyadt Ethelre, mintha a világ legvonzóbb teremtese lenne.

Megindult a jól ismert utca felé. Alig várta, hogy odaérjen, hogy ki nyiljon előtte a barna ajtó.

*

Becsengtetett. Az asszony nyitott ajtót. Mosolygós volt kövér arca, de elkomorult, amint őt meglátta.

— Kit keres? — kérdezte ridegen... pedig Michel látta a szemén, hogy megismerte őt.

— Nem tetszik megismerni? Michel vagyok, a régi lakó... szoba miatt jöttem...

— Szoba, szoba miatt?... nem rossz. Hát mit gondol, hogy én mindenféle börtöntöltelék veszek a házamba? Minek néz engem? Tisztességes iparosasszony vagyok. Szegény uram megfordulna a sírjában! Hogy is mert idejönni, takarodjon innét, — és még sok csunya szót halmozott egymásra és becsapta az ajtót. Akkorát csattant, hogy Michel egész teste lelke belérezzent...

*

Már sötét volt. A rossz, hegyes köveken meg-megbotlott a lába. Halálosan fáradt volt. Már nem gondolt a kis szobára, Ethelre, akit gondolatban már feleségül vett... a börtön jutott eszébe, a csend, a börtönőr mindig egyforma arca, a mindenesti leves, a korpakenyér... még az orrán volt az illata... hogyan gyűlölte akkor... most két kézzel kapott volna utána.

Szörnyű hosszú volt az este. Hát még az éjszaka. Csak már reggel lenne. Holnap lenne. Tizenegy óra. És tudta, hogy nem tizenegyre, de már reggel nyolc órára ott fog állni annál a nagyúrnál az előszobában. És újra megsimogatta zsebében a levelet. Kivetette külső zsebéből. Betette a belső zsebbe, a szíve fölé.

Csak a levél el ne vesszen... akkor vége... ebben a levélben van az ő tisztessége, becsülete, az, amit a börtönben szerzett... ha ez is elvesz?!...

Külvárosban járt. Gyanús alakok surrantak el mellette, férfiak, nők. A férfiak rongyosak voltak. A nőkön cifra ruha. És a ruhájukból olesó illat áradt. Szóltak is hozzá. Ő mintha nem is hallotta volna.

Egy vézna, magas leány melléje került:

— Hova mész, vacsoráztál már?... — kérdezte, — menjünk valahová, olyan éhes vagyok...

Olyan kellemes volt a hangja. Olyan szánalmasan sovány volt. Michel lelkében mélységes szánalom támadt. S a szánalom mögött valami kis elégtételt érzett:

— Van más is, aki éhes...

Bementek egy kávémérésbe. Kávévét, utána lekvárosztát ettek. Nem ettek, faltak. Az az egyetlen fényes pénz nem is volt elég rá. Nem baj, a leánynak hitele volt ott.

— Ne busulj, majd holnap kifizeted, — mondta Michelnek.

Kimentek az utcára. Karanfogva mentek. A leánynak jókedve volt, dudolt magában. Egy kocsmá elött mentek el. Éppen három részeg alak

tette, hogy zsebében a levél, amellyel holnap beengedik a nagy úrhoz... mindent elfelejtett. Visszaüött.

Előkerültek a bicskák. Neki nem volt bicskája, csak két ernyedt ökle van.

Érezte, hogy zuhan. Vajjon meddig tart a zuhanás? Csak annyi ideje volt, hogy zsebéhez nyuljon, megtapogassa.

— Rendben van, benne a levél... igen, holnap 11 órakor...

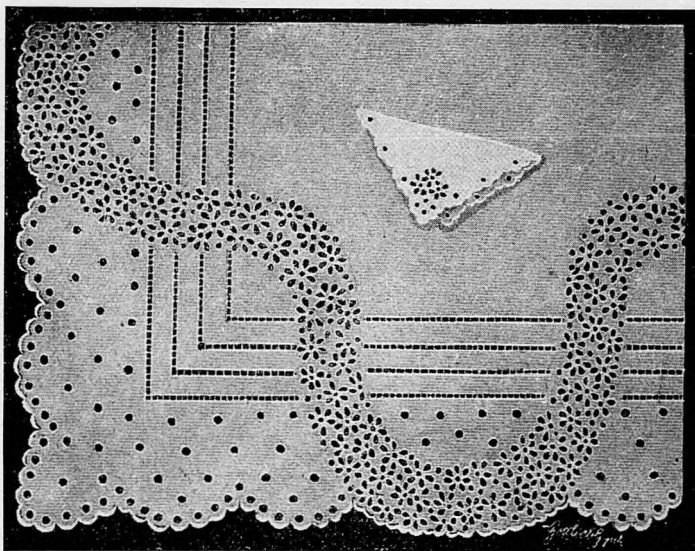
*

Mire a mentők odaértek, már nem élt. A bicska jól talált.

Kikutatták a zsebeit. Csak egy levélre akadtak benne. X. Y. excellenciás úrhoz volt címezve.

A rendőr csóvalta a fejét:

— Hogyan kerülhet ilyen levél egy ilyen szegény ágrólszakadtnak a zsebébe?

Asztalterítő szalvétával (Gottlieb-modell)

dülöngélt kifelé. Az egyik meglátta a leányt. Megmarkolta a karját. Gorombán nekitámadt. Csúnya, szitkozódó szavakat használt. Dulakodtak.

Szentséges Isten, mi lesz ebből?!... Nem, nem avatkozhat bele. Nem keveredhet közük. Jönne a rendőr és elfogná őket. És bekisérné őt is első nap. A szabadsága első napján. Visszaküldenek a börtönbe és a fogház-igazgató szemére vetné, hogy csalódott benne. Jóságát azzal hálálta meg, hogy első nap, a legelső nap... Szörnyű még a gondolat is...

— Gyere, gyere, menjünk, — szolt oda a leánynak...

— Mit félsz, hát ilyen legény vagy... nem tudsz megvédeni?!... — kiáltotta a lány.

— Ne félj, majd ellátom én a baját, — kiabálta egyik részeg... és mellbevágta...

Michelnek felforrt a vére. Elfelejtette, hogy első nap szabad. Elfelejtette, hogy új élet áll előtte. Elfelej-

tesztelte a levelet a kapitány-nak. A kapitány másnap reggel a címzetthez juttatta.

*

Ugy 11 óra lehetett. Az excellenciás úr előszobája zsufolásig tele volt. Éppen egy magasrangú katonatiszt akart bemenni:

— Bocsánat ezredes úr, őexcellenciája pár pernyi türelmet kér, egy fontos levelet hoztak számára. El szeretné olvasni. A rendőrségtől jött, egy halott zsebében találták.

A titkár felbontotta a levelet, odanyújtotta. Őexcellenciája a kezébe vette, olvasta:

—...derék szorgalmas ember, pártfogásra érdemes...

Unottan toltá félre.

— Sablonos ajánlólevél. Már meg is halt az illető. Szerencséje, úgy sem tudtam volna elhelyezni... Irja rá kérem, hogy „elintézve“ és azután lerakhatja a többi kérvény közé az irattárba...

Fordította: K. Lányi Piroksa

„Jancsi! Tedd ezt az izét oda az ablakba, hadd érjen!”

Irta: Dr. KAZAY LÁSZLÓ, ny. alispán

A mult század hetvenes éveinek a legelején a kultuszminiszternek egy körrendeletét adta ki végrehajtás végett a belügyminiszter a tekintetes vármegyék tekintetes alispánjainak.

A körrendelet meghagyta, hogy községek, járások és vármegyék szerint előzetes pontos adatgyűjtés alapján csináljanak táblázatos összefoglaló statisztikai kimutatásokat arról, hogy hány iskolát, mennyi tanteremmel, mennyi oktatóval és mennyi tankötelessel tartanak fenn a hitfelekezetek, a községek és a magánosok.

Statisztika? Hát ez meg mi fán termett? Ki fia-borja? Ilyet még nem csináltak idáig, pedig anélkül is ment a közigazgatás. Nagyon ráértek ott abban a minisztériumban, sok ott a pihent eszű ember, hát megint kitárláltak valamit.

Igy és efféle módon morfondírogattak magukban a tekintetes urak.

X. vármegye rendkívül népszerű alispánja, B. Barnabás bátyánk, a karosságában pipász mellett szintén végigolvasta a körrendeletet, mert elolvasni mindent elolvasott, ami felülről jött, hogy azután intézkedett-e, az már más lapra tartozik.

Mikor nagy fejszöválás között a körrendelet végére ért, becsöngette a hajdjútát és átadta neki a körrendeletet ezzel:

— Jancsi! Tedd ezt az izét oda az ablakba, hadd érjen.

Az ilyen dolognak — hiába no — egy kicsit érnei kell. A körrendelet harmincnapos teljesítési határidőt szabván meg, hatvan nap múlva megérkezett az első számú megsürgetés.

— Jancsi! Tedd ezt is az ablakba, hadd érjen, — adta ki a parancsot Barnabás bátyánk.

Nem telt bele egy hónap, megérkezett a második számú komolyabb hangú sürgetés, amely az első sorsára jutott.

Ezt már megsokalta a belügyminiszter és holmi fegyelmi felelősséget emlegetve, háromnapos határidőt szabott meg a statisztikai munkálatok felterjesztésére.

Bekéreti Barnabás bátyánk előbb a vármegye aranytollú főjegyzőjét, hivatali helyettesét s övele duetben kezdenek méltatlankodni a belügyminiszteri rendelet hangja felett.

— Hát tudod mit, kedves Jóska öcsém, tisztviselő az vagyok, de cseléd nem, velem, tekintetes X. vármegye első tisztviselőjével ilyen hangon nem lehet levelezni. Azért se csinálhatom meg; káresz kuresz, ahogy lesz, úgy lesz! — Ez volt a szavajárása!

Egyszóval ez is az ablakba került, hadd érjen.

Másnap azonban lecsillapodván

Barnabás bátyánk, előkerestette az érendők közül az első rendeletet és a tanulmányozásába fogott, rendkívül sűrű füstgolyagokat eregetve egymásután cimeres tajtékesibukjából, amely pipázási mód nála, a pompás flegmájú embernél, némi lelki emóciót

Cunard

a világhírű hajózási vállalat alapítója

árult el. Miután a jobbkezével a bal-fülét is megvakarta néhányszor, amelyet akkor szokott megtenni, ha valamin gondolkozott, egyszerre csak rácsap az asztalra, mint akinek hirtelen valami jó ötlete támad s kiadja a parancsot:

— Jancsi, te! Hívd fel hozzám azt a komédiásból lett irnokot, azt az

ezermester, agyafurt, minden hájjal megkent embert.

— A Rózsás irnok urat méltóztatik parancsolni?

— Azt, azt.

A vármegye székhelyén pár évvel előbb egy szintársulat megbukott, pedig a vármegye közönsége máskülönbén nagy szinpártoló volt, hiszen az ország egyik legrégebbi közsínháza itt épült és a magyar színművészet történetében sok aranylap jutott a városnak. A bukás oka inkább a direktorban volt keresendő, mint a pártolás hiányában. A direktornak még a mez- és ruhatárát is elárverezték. A társulat tagjai szétszéledtek, a társulat nőtlen komikusát, Rózsást, a vármegye főjegyzője az alispán által kinevezettette a vármegyéhez napidíjásnak napi 80 krajcár diurniummal. Hát bizony ez egy kicsit vékony gázsí volt, de hát jobb volt a semminél, mert abban az időben megvolt még a krajcár becselete.

Rózsás rendkívül ügyes, leleményes, szorgalmas munkaerőnek bizonyulván, az akkori viszonyok között valóságos karriert csinált a vármegyénél. Valóságos jobbkeze lett a vármegyei központi adminisztrációnak. Egész versengés folyt érte, minden kolumnáris tisztviselő azt szeretete volna, ha mellé osztották volna be. Nemsokára már nem is irnoki, hanem előadói teendőket végzett és mivel az aljegyzők egytől-egyig módos, kedves, vigkedélyű fiúk voltak, akik bizony, különösen úgy farsang, meg vadászatok idején, gyakran kerültek restanciába, emélfogva illendő honorárium fejében Rózsás lett a vármegyeháza restanciájának állandó feldolgozója.

— Nézd csak, Rózsás öcsém, már megint kiokumáltak valami bolondgombát ott fent, Pesten, nézd át, oszt holnapra csináld meg, mert holnapra postán kell neki lenni, — azzal kezébe nyomta Rózsásnak a statisztikára vonatkozó körrendeletet.

Parancs, parancs! Nekiül Rózsás a körrendelet tanulmányozásának és rögtön megállapítja, hogy adatgyűjtésre lett volna szükség a főszolgabírák és a községi jegyzők útján, amely, ha most rögtön el is rendeltetnék, akkor is belekerülne legalább egy hónapba, már pedig holnap postán kell lenni a statisztikának.

Mivel a vármegye viszonyait igen alaposan ismerte, emélfogva neki-gyűrűközött s úgy hozzávető módon bejegyezte mind a 230 községnek a kívánt adatait, azután a járási, végül a vármegyei kimutatás nyomtatott úrlapjait töltötte ki. Három óra alatt kész volt az egészszel.

Beállít vele Barnabás bátyánkhoz. — Alázattal jelentem, kész van a cakkumpakk!

Barnabás bátyánk kissé bizalmatlan gyanakodással fogadja a hamari mun-

kát és megkérdi Rózsást, hogy nem kellett volna-e előbb a községek felhívni az adatok beszolgáltatására?

— Hát az éppen nem ártott volna, — vélekedett Rózsás, de már késő és miután megnyugtatta az alispánt, hogy így is jó lesz, mert pompásan klappol az egész, hát Barnabás bátyánk egy kis habozás után alákanyarintotta a nevét, rányomta a vármegye pecsétjét, beporozta és azzal visszazúrta tollát a serétes tolltartóba, a nagy fakalamáris mellé és ezzel „re bene gesta“, el volt intézve a statisztika.

*

Körülbelül három hónap mulva, mint derült égből a villámcsapás, úgy

csapott le egy rendkívül dörgedelmes hangú belügyminiszteri körrendelet a tekintetes vármegyékre, amely még a szenteltvizet is levette róluk. A legélesebben és merőben szokatlan módon és szokatlan hangon adott a belügyminiszter elégedetlenségének, sőt megbotránkozásának kifejezést afelett, hogy a vármegyék nem tudták, vagy nem akarták megérteni a körrendelet intencióit és az ahhoz fűződő rendkívül fontos nemzeti és kulturális közérdekeket, beküldött munkálataik csaknem kivétel nélkül hiányosak és rosszak. Azután felsorolt névszerint

is egy csomó vármegyét, amelyek különösen csapnivaló felületes statisztikai munkákat küldöttek be és legvégül dicséretreméltó, követendő példa gyanánt állította oda Barnabás bátyánk vármegyéjét, amelynek munkálatait s amelynek alispánját a dicséretnek és a legmelegebb elismerések babérszaporával árasztotta el.

Kiemelte a miniszter, hogy az összes munkálatok között ez az egyetlen, teljesen precíz és hibátlan munkálat, nemhiába dolgozott rajta X. vármegye a legtovább, de kifogástalan munkát is küldött be. A többi megyék kimutatásainak nagy részét újbóli feldolgozás és részben hiánypótlás végett visszaküldötte, külön-külön dorgatóriumot is mellékelve hozzá. Ellenben Barnabás bátyánk vármegyéje részére a külön dicséret és elismerő leirathoz 2000, azaz kétezer forint jutalmat csatolt, a pompás statisztikai munkálatokat végzett községi jegyzők és központi közegek megjutalmazására, amelynek szétosztását az alispánra bízta.

Kiszivárgott hírek szerint az is szóba került, hogy Barnabás bátyánkat valami legfelsőbb kitüntetésre terjesztik fel, de ez ellen Barnabás bátyánk, idejében megtudván, sikeresen tiltakozott, azon címen, hogy a maga részéről nem barátja semmiféle kitüntetéseknek.

Felhívhatja az alispán az egyik aljegyzőjét és tollba diktál a vármegye közönsége nevében egy felterjesztést, amelyben megköszöni az elismerést, amelyet szerényen elhárít, mert kötelesség: kötelesség és éppen ez okból legmélyebb tisztelettel megköszönve a jutalmul küldött kétezer forintot, azt visszaküldötte azzal, hogy vármegyéje annyira méltányolja a statisztikai munkálatokhoz fűződő nagy nemzeti érdekeket, hogy ezek sikeres teljesítéséért a nagyméltóságú minisztériumtól nem tartja az ajándékot elfogadhatónak, ellenben saját hatáskörében, saját pénztára terhére fogja a legérdemesebbeket megjutalmazni.

A belügyminiszter tudomásul vette ezt a gavalléros gesztust és Barnabás bátyánk, valamint vármegyéjének még nagyobb lett az auctoritása a belügyminiszter szemében.

Barnabás bátyánk ezek után felhívta Rózsást és kíváncsiságból megkérdezte, hogy tudta megcsinálni 3 óra alatt hasból olyan jól azt a statisztikát, amelynek adatait hetekig kellett volna gyűjteni az egész vármegyében hét főszozolgabíróknak, meg százhusz községi köljegyzőnek.

— Nagyon egyszerű volt a dolog, jelentem tisztelettel, — kezdte Rózsás és előhúzott egy visszamaradt blankettát, azon magyarázta tovább. — Csak arra kellett vigyáznom, hogy

ezekbe a rubrikákba írt számok végösszegei egyezzenek mindenfelé, felülről is lefelé, balról is jobbra. A faluk végösszegei a járási kimutatásba, a járási kimutatás numerusai a vármegyei összesített statisztikai kimutatásba helyesen legyenek átvive, szóval, hogy a számok stimmeljenek, ez volt a fontos. Az adatok igazán mellékések voltak, azokat úgy találomra írtam be, mert ez az új tudomány, ez a statisztika, ügylátszik abból áll, hogy a számoknak mindenfelé egyezni kell, vagyis hogy „magyarul“ mondjam: stimmelni muszáj.

Rózsásból ugyanis mindég kiütött a komikus.

Ezt már aztán Barnabás bátyánk is megértette és a saját pénztárcájából három ropogós százforintost nyújtott át jutalom gyanánt Rózsásnak.

— Megérdemled, öcsém! Nemcsak azért érdemled meg, mert a megyénket, mint a legjobb és legderekabb munkát végzőt dicsérte meg a miniszter nyilvánosan az egész ország színe előtt, de azért is, mert olyan jó komikus vagy most is, hogy a minisztert is megtréfáltad és minket is megnevetettél.

Ez volt az első „kifogástalan“ magyarországi statisztika igaz története.

Komédia

Mikor kell félreállni?

Galli Curcinak, a világ egyik leg-ritkább hangfenoménjének nyílt színen való összeomlását nem lehet egyhamar elfeledni. Abban a világban, amely a tömegek fölé emelkedett kivételes tehetségek értékét és hatását valami láthatatlan „collstok“-kal mérleskéli, sokat, nagyon sokat fognak még beszélni Galli Curci budapesti katasztrófájáról. Ez a tüneményes, asszonyformájú énekesmadár nemcsak a művészetével írta be a nevét a krónikákba, hanem azzal a lélektani s egyben fiziológiai tévedésével, — hogy nem vonult vissza idejében, akkor, amikor homlokán a dicsőség aranyabroncsával ott kellett volna hagynia a nyilvános szereplés porondját. Galli Curci egy szörnyű művészttragikum hősi halottja: élni akart, amikor már csak a polcokra tett gramofonlemezek főmegsírjából lehet életre kelteni a művészt. Ragaszkodott a valóságos, a testi életéhez, nem tudott lemondani arról az isteni zenéről, amelyet a közönség dobbanó szívverése és robbanó tapsvihara revelál. Nem elégedett meg a láthatatlan sikerrel, azzal, amit egy-egy szalóban, szerény polgári lakásban a lemezeinek lejátszása szerez; ahogyan vannak írók is, akik a műveik olvasása közben kigyulladt szemeket kollektíve akarják látni és a pódium felé igyekeznek, nem törődve azokkal a hatásbeli gátlásokkal, amelyek testi megjelenésük, suta mozgásuk, rossz orgánumuk hord magában.

Műemlékek előtt meghatódott megréngéssel állunk meg. Ha Rómában a patriciusok hatalmas thermáit járjuk, körülbelül fogalmat alkothattunk magunknak, milyen ragyogóan impozáns lehetett a klusszikus kor nemesi társadalmának luxusfürdője. De fürdőni már csak a mai Róma gőzfürdőjébe megyünk! Galli-Curci énekhangja (nem az énekkultúrája, mert az nem semmisülhet meg) romokban hever. És aki eleven, nem mechanikus hangot akar hallani, az a mai nagy énekest hallgatja meg. Mert most ezeknek van hangjuk. Most! Ezen a szócskán van a hangsúly. A művész a má-ban él. Csak az számít, amit momentán tud. Tegnap lehetett a legtündöklőbb kiteljesedése emberi szépségnek, testi és lelki értékeknek: elfeledték, vagy ha emlékeznek rá, az a megilletődés jár ki neki, mint a műemléknek. S ez a jobbik eset. De ha az ilyen műemlék odaáll a tömeg elé és nyílt színen restaurálni akarja magát, a legjobb esetben szánakozásra és részvételre gerjeszt. Rosszabbik esetben — ami Galli Curcirt érte — felszabadulnak a tömegfúriák, bosszúság és düh keveredik a szánalomba s akit nagyobb társadalmi kultúra nem tart kötőféken, hajlandó a rögtön-

ítelő bíró vérvörös palástját fölvenni. Az ítélet kegyetlen.

A nagy olasz énekesnő esetében egy szivetfacsaró bizonyágtétel is van: az, hogy a színész, az énekes (de az író is) akárhány nyert csata után a bizonytalanság kínzókamrájában vergődik. Tegnap diadal!... Mi az? Ki törődik veled? Mai győzelem?... Igen,

Kastély a tengerparton

igen, de mi lesz holnap?... Vajjon holnap is engedelmeskedik a fizikum, ez a törékeny és romlandó valami, a művész akaratának? Ha azt parancsolja lelke, hogy most kacagj, most sírj, most hitesd el, hogy Othello, most, hogy Hamlet vagy, most énekelj, most dühöngj, most ujjongj, most gügyögj... és így végig a játék, az ének, a tánc ezerhangú regiszterén, nem mond-e esődöt ez, vagy az a szerv, nem játsza-e ki, nem csúfolja-e meg a kéz, a láb, a hangszál, az arc a gazdája rendelkezéseit? És — ami a legirtózatosabb — nincs mód, nincs lehetőség a reparálásra. A hamis hang elhangzott, — vége. A hamis mozdulat megtörtént, — nem lehet helyrehozni. Pillanatnyi elgondolás, pillanatnyi cselekvés. Aminthogy a sikernek az az atomja, ami arra a cselekvésre jut, szintén csak pillanatnyi lehet. Színész vagy énekes és közönség össze van forrva: egy lélek a kettő. De a közönség azonnal kikap-

csolja magát ebből az egységből, ha a színészi cselekvés nem fődí hajszálpontosan a színész akaratát, amely egyúttal az író, a zeneköltő, tehát — a gondolat- és érzés-áttétel alapján — a közönség akaratát is abban a pillanatban, amikor a színésznek cselekednie kell. És elég egy lehelletnyi eltérés, egy árnyalatnyi elhajlás, egy rebbenéssel több vagy kevesebb: vége, megszakad az áram aktor és publikum között.

A színész állandó pergőtűzben áll. Estéről-estére, felvonásról-felvonásra, jelenetről-jelenetre megújuló harcot folytat. Minden csatája döntő, amíg csinálja, amíg benne van s amíg megnyeri. És minden nyert csatája különböské válik, mihelyt túlván rajta, mert a következő pillanat új küzdelemre szólítja. Galli Curci esetében az a különös, eddig ritkán tapasztalt színházi csoda történt, hogy egy-egy csatanyerés után csatavesztések következtek. A közönség (mint minden közönség a világon) igazságos volt. A nyert csatáit megtapsolta, a veszített csaták után elégedetlenségét és rosszszalását fejezte ki. Csakhogy a színpad és a csatátér hasonlata nem vihető a végső konzekvenciáig. A győzelmesen befejezett háborúig az ütközetek egész sorát elvesztheti a hadvezér, mégis ő a diadalmas. A színpadon egyetlen csatavesztés elég ahhoz, hogy a színész végleg vesztesse váljkék.

Tegyük fel, hogy nem világszerte ismert művészt ér ilyen baleset. Hogy olyan színésszel történik meg, akinek szűkebb hatáskörök közt kell maradnia, akit ritka koloratúra-hang, vagy egyéb speciális adomány nem segít nagyobb nyilvánossághoz, vagy aki kénytelen hazája szűkebb nyelvetterületével megelégedni. Az ilyen művész nem juthat hozzá azokhoz az anyagi lehetőségekhez, amelyek egy nagy énekes, vagy egy nagy nemzetlehez tartozó színész előtt megnyílnak. Az ilyen művész csak éppen a polgári megélhetést találja meg a színpadon. Nem takarékoskodhat, mert nincs miből, nem gondoskodhat a holnapjáról, az öregségéről. Az a szomorú és sokszor bizonytalan kis nyugdíj, amely egy magyar színész minden menedéket jelenti, a rokkantság fokozott gondjai között, az utolsó fájdalmas felkiáltójel egy-egy tüneményes pálya végén.

Íme, hova jut el a logika, ha kissé hűvösen mérlegel egy olyan forró színpadi eseményt, mint amilyen Galli Curci emlékezetes pesti szereplése volt. A legfőbb tanulság miúdenesetre az, hogy sajátmagának ellensége minden színész, énekes, író s általában minden szereplő ember, aki nem akarja tudomásul venni, hogy ütött számára a visszavonulás órája. Mikor olyan szép elvonulni a hatalom összes jelvényeivel és a dicsőség összes trófeumaival!

Erdélyi magyar fiú levele az afrikai Idegen Légiónból

(Levelet hozott a posta Afrikából. Messze idegenbe, a borzalmas hírű afrikai Idegen Légión gyilkos veszedelmeibe szakadt erdélyi magyar fiú levélét. Szalkás, nagy szarkalábbetűk düllöngenek jobbra-balra a komisz papíron, minden leirt szón látszik, hogy írója régen elszokott már a betűvetéstől.)

„Most, hogy ismét itt vagyok a régi helyemen, nem tudom megállni, hogy papírra ne vessem az elmúlt néhány óra átélt borzalmait. Ott voltam a galiciei nagy visszavonulásnál, ott szenvedtem a Doberdó gyilkos poklában, de mégis, azt hiszem, hogy a most leírandó eset vésődik emlékezetembe a legkitörőhetetlenebbül. De nem vágok a dolgok elébe.

Jómagam, mint a francia Idegen Légión egyik névtelen tagja, vettem részt abban a borzalmas afférban, mely szomorú napja volt a légiónak és amely újabb negyvenhét névvel szaporította a százéves hősihalottak emlékművének névsorát. Köztük három magyar is halálával pecsételte meg a meggondolatlanul aláírott szerződést.

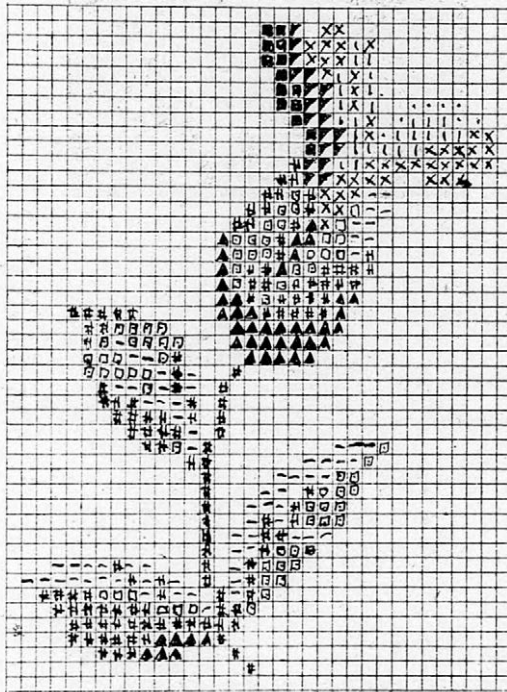
Colom-bechar kis afrikai városka, mely az Oran-Colomb-bechari fővonal végállomása, Orantól légvonalban kilencszáz kilométer távolságra. Innen mellékvonal vezet Kenadza faluba, ahonnan a Szahara, valamint Marokkó felé csak karavánutak vezetnek. Ezeket az utakat csak katonai erődítések vannak egymástól 30—60 km távolságra. Az erődítéseknek élelemmel és lőszerrel való ellátását az Idegen Légión öszvéreinek ezrede, a Compagnie Montée végzi. A Compagnie Montée első ezredének székhelye a fentemlített Kenadza nevű falu, amelynek 500 főnyi arab lakossága mellett 4000 főnyi katonasága van.

Október 12-én mozgalmas napra virradtunk. Jelentést kaptunk, hogy a Kenadzától 41 km-re fekvő Djihani nevű erődítésnek a szükséges havi ellátmányon felül még lőszer kell szállítanunk, mert a repülők jelentése szerint valami hatszáz fegyveresből álló Djih, — be nem hódolt arab lovascsapat, — bejött a posztok között. Annak, aki nincs tisztában egy ilyen poszt helyzetével és minőségével, elmondhatom, hogy az ókori várakhoz hasonló kéopitványok ezek az erődítések, melyeken lötornyok, figyelő állások helyezkednek el és drótkadályokkal, sáncokkal vannak körülvéve. Ezek csak a támadásokkal szembeni védelemre szolgálnak, mert kisszámú őrszemélyzetükkel ütközetbe nem bocsátkozhatnak.

Fiore légionista hadnagy vezetésével

vel a Compagnie Montée második szakaszát bízták meg azzal, hogy elvigye a szükséges szállítmányt a 41 km-re fekvő Djihaniába. A szakasz egy adju-tánszal, négy őrmesterrel, két szakaszvezetővel, négy káplárral együtt nyolcvan emberből állott, a mellénk adott 120 partizánnal, — behódolt arabbal, akik fegyveres őrszolgálatot teljesítenek, — összesen kétszázan voltunk. Ezenkívül 150 öszvérünk volt megrakva élelem- és lőszerrel. A kis csapatnak egy könnyű gépfegyvere, négy kézi géppuskája és száznyolcvan karabélyja volt.

13-án este minden készen állott a hajnali indulásra. Szorongó érzéssel fekdüztünk le, mintha mindnyájan éreztük volna a közelgő veszélyt...

Keresztöltéses motívum (Gottlieb-módel)

Pedig hányszor jártuk már meg ezt az utat.

Hajnali két óra volt, a hűvös szaharai éjszakában fényesen villogtak a csillagok, mikor már útra készen állt a szakasz. Mikor átvettük a töltenyeket, csodálkozás morajlott végig sorainkon:

— Hogyan? Hét csomag töltény? Hiszen máskor csak hárommal indultunk útnak!

Szalay nevű magyar szomszédom csöndesen odaszólt hozzám:

— Na földi, most vagy a *slő*, vagy mi fogjuk alulról szagolni a számárkórót.

Indulás. Nem szól a kürt. Nem szól a zene. Már megy az előcsapat, tízpernyi távolságra a főcsapat és újra tízpernyire a hátvéd, neki a nagy Szaharának. Messze van Djihani s

még naplemente előtt meg kell érkezünk, délben pedig lehetetlen egy lépést is tenni az izzó napsütés miatt.

Lassankint hajnalodik. A por milliárdnyi aranyeseméseje még izzóbbá teszi a felkelő nap korongját, amikor első tízperces pihenőnkert tartjuk.

Már indulunk is tovább és menetünk a forró napsütésben. De már ebédidőre, délelőtt 10 órára, hátunk mögött van az út legnagyobb része. Újra megpihen a szakasz, egynéhány pálmával körülvevett forrásnál jókedvű lesz a társaság, senki sem panaszkodik, pedig... — Előkerül a konzerv, kulacsból a bor és megindul a beszélgetés:

— No, ma sem lesz már semmi.

— Rosszul láttak azok a repülők.

Hála Istennek...

— De hátha mégis...

Két óraker folytatta útját a csapat, be a Djihanit körülvevő hegyek közé. Sziklás mészkőhegyek ezek, ahol völgy és hegy sűrűn változtatják egymást.

Délután 4 óraker nyolc kilométerre vagyunk Djihanitól, mikor egy lövés fityüül a levegőben. A következő pillanatban már teljesen körül vagyunk véve, minden oldalról láthatatlan kezekből ropog a fegyver.

Pillanatok alatt kellett határozni. Mi be vagyunk zárva a völgybe, körül a hegyek csak úgy ontják a gyilkos golyózáport. Előre menni nem lehet, a visszavonulás pedig egyenlő a teljes megsemmisüléssel. A hadnagy leugrik lováról, nem gondolkozik, mert tudja, hogy nincs más hátra, mint vagy bejutni Djihaniába, vagy meghalni.

A francia mundér alatt német, olasz, magyar, svéd, angol, belga szív dobog, de mindnyájan érezzük, hogy most elérkezett a pillanat, amikor verekednünk kell a francia lobogóért és csaknem biztos a halál... Katog a fegyver, hangtalanul fut a parancs:

— Előre! Át kell vágnunk magunkat, akármi áron is! Nincs más út a menekülésre.

Hiszen Djihaniából is kapunk segítséget, csak nyolc kilométerre vagyunk. Különbön mindnyájan itt pusztulunk.

Le az öszvérről, gyalogharcba! A láthatatlan ellenség pontosan tudta érkezésünket. Micsoda kitűnő kémiszolgálat!

A légionista jól tudja, hogy minden percben szembe kell néznie a halállal, halálra szánt emberek vagyunk valamennyien. Alig pár pillanat s már megynük is előre, az előttünk fekvő magaslatnak, ahonnan legerősebb a tüzelés. Egymásra hull a légionista a partizán arabbal, öszvér öszvér után

esik el, borzalmas a tülerő. Egyszerre mellém rohan Novák nevű magyar bajtársam:

— Földi, átlótték a karomat, nem tudok többé löni. Vegye le a szuro-nyomat!

Abban a pillanatban fejéhez kap és elbukik. Életét adta a francia lo-bogóért.

Forog velem a világ, hallom a pa-rancsot: Öszvérre, mert itt veszünk mind! Előre Djihaniba! Már ott is szól a fegyver, megelevenedik előt-tünk a hegy, öszvérhátról lövődözünk a burnuszos arabokra, akik gyalogo-san tüzelnek ránk.

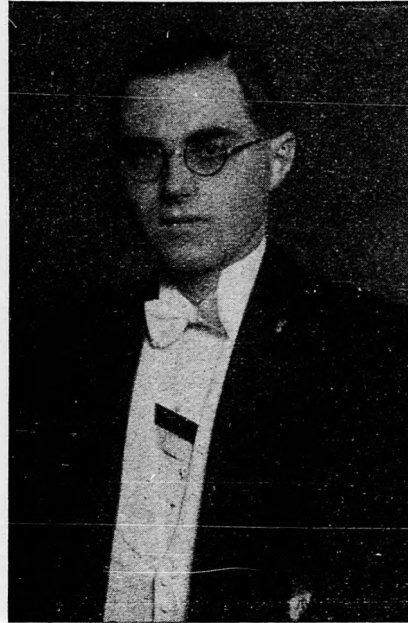
Belegázolunk a felfordult, üvöl-töző, jajgató tömegbe, belegázolunk; nem esata már ez, mészárlás. Körül se tudok már nézni, csak előre. Tá-gul a tér, néhányan szorosan egymás mellett vágatunk, szerencsétlen baj-társaim jobbra-balra hullanak. Mel-lém robot az egyik, arcából patakzik a vér, de szüntelenül lő revolveréből a fel-felbukkanó burnuszokra.

Odakapok a vállamhoz. Véres lesz a kezem. Rajtam is keresztűszaladt egy golyó. Már hátam mögött hallom a zajt, fogy az erőm, de csak hajtom az öszvért. Körülnézek: itt-ott robot egy-egy gazdátlan öszvér, némelyik csupa vér. Fogy az erőm, sötétedik körülöttem.

A következő percekről, vagy talán negyedórákról még önmagamnak is alig tudok számot adni. Kétségbe-esett történet volt, láz, hőség, mar-cangoló fájdalom. Üvöltés. Pokol.

Akkor egyszerre elémbukkan a

poszt őrsége, védelmébe vesz. Meg-érkezünk a vár udvarára. Néhányan már itt vannak bajtársaim közül. Megvizsgálják a sebemet: könnyű

Szigeth László
a Technikus-bál rendezője

seb, felső karomnál szaladt át a golyó, csontot sem ért.

Este hat óra. Pihenni! Pihenni!

Két órahosszat sem tartott az ütkö-zet, melyben egy adjutáns, három

káplár, harmincöt légionista és het-venhat partizán esett el. Egy had-nagy, egy szakaszvezető, tizennegy légionista és tizenkét partizán se-besült meg. A sebesültek közül még öten meghaltak. Egy gépfegyver, 140 karabély és 122 teljes felszerelésű ösz-vér került az arabok kezébe. — (Lé-gionista, vagy partizán sohasem kerül fogságba, mert végez magával, mi-előtt odajutna, ahol válogatott kínzá-sokkal végeznék ki a vérszomjas ara-bok.) Másnapra megérkezett a II. ez-red öszvéresített százada, mellyel föl-kerestük a mészárlás helyét. Az ara-bok minden felhasználhatót elvittek, az othagyottakon pedig sakálók lak-mároztak.

Itt temettük el, közös sirba, baj-társaink földi részeit. Nem volt pap, nem volt koszorú, sírkő sem jelzi nyugvóhelyüket. Csöndesen porladnak a sivatag homokjában a névtelenek, a bűnösök, a boldogtalanok, akik szen-vedéssel és korai halállal tették jövő életük ballépéseit. Nagy bűnösök is voltak közöttük bizonyára, de hősök módjára haltak meg mindnyájan a kék, fehér, piros lobogó alatt.

Idegen lobogó alatt...!"

*

(Idáig tart a levél. Lehajtottfejú, gyászos szomorúsággal gondolunk az idegen zászló alatt, idegen célokért elvérzett, szegény magyar véreinkre. És szomorúsággal, féltő aggodalom-mal gondolunk örök veszélyben forgó, szenvedő erdélyi magyar testvé-rünkre.)
„Pásztortűz.“

HÁZI KOZMETIKA

A HIZÓKÚRÁRÓL

Irta: *Dr. Földes Miklós*, kozm. főorvos

Divat öfelsege immár évek óta a sovány, fiús női alakot diktálja és ter-mészetesen az erőszakos soványítás mindenféle kirívó következményei ke-rülnek szem elé. Nem is szólva arról, hogy esztétikailag sem szép a deszka-lapos, sápadt arcú, vérszegény nő, orvosilag számos esetben megállapít-ható, hogy a megbetegedéseknek az alapját, a hirtelen, kóros lesoványo-dás okozta. Igen gyakori, hogy a ha-siszervek, a hirtelen lesoványodás folytán elvesztik támaszukat, lötyög-nek, megcsúsznak és a szervek műkö-désében zavarok állnak elő. Fel-nőtt ember normális testsúlya körülbelül annyi kilogrammnak felel meg, ahány centiméterrel több az illető testmagassága a 100 centiméternél.

Sovány egyén hizása diétával és megfelelő életmóddal érhető el. Több tápanyagot vigyünk be a szervezetbe, mint amennyire annak szüksége van és akkor az fölösleges zsír formájában rakódik le. Azonkívül korlátozni kell a testmozgást, mert az így fel nem használt anyagok is zsírrá alakulnak

át. Gyakran együnk és a menü vál-tozatos és izletes legyen. Főleg zsiros és szénhidrát tartalmú ételek szere-peljenek az étlapon. Minden ételt le-hetőleg zsirosan, (vajjal, tejjel) ké-szítessünk el, főzélékeket berántva, húsokat zsírban kisítve, tésztákat cukrosan, dióval, mogyoróval. Külö-nösen a tejszínnel és a vajjal bán-junk bőkezűen. Ajánlatosak a szeszes italok, borral készült ételek és barna maláta sör. Fordítsunk gondot az étel étvágygerjesztő felszolgálására és ar-ra, hogy az egyes ételek kis térfoga-túak, de nagy tápértékűek s könnyen emészthetők legyenek. Aki hizni akar, keveset egyen és sokszor. Tájékozás végett álljon itt a hizókúra egy-napi menüje. Reggelire: tejszínes kávé vagy csokoládé, egy lágy tojás, vajas-kenyér. Tízórára: szalonnás rán-totta, vagy bőven vajazott tejes éte-lek. Ebédre egy csésze bőven zsirozott erőleves csontlővel. Kirántott hús-szelet franciásan, zsírban párolt főze-léssel. Vajazott burgonyapürével és kompóttal, zsírban sült, vagy zsiros édes tészta. Zsiros krém, sajt, fehér kenyér. Uzsonnára: tejszínes kávé, vagy csokoládé vajas kenyérral. Va-csorára: zsírban sült hús franciásan párolt könnyű főzéléssel, vagy bőven vajazott tejes étel, zsírban sült vagy

zsiros édes tészta. Kompót és fehér-kenyér. Reggel és este az ágyban egy-egy pohár tej. A gyógyszeres kezelé-sék közül régi bevált eljárások az ar-zénkúrák. Ujabbán sokszor frappans hatásúak és rövid idő alatt kitűnő eredménnyel járnak insulin kúrák.

Kozmetikus orvos üzenetei.

Bakonyi tanítónő: Arcápolása és életmódja helyes, de az arcvíz feles-leges. Hátán és karján lévő foltokat, kvare vagy egyéb hámlasztó kezelé-srendbe lehet hozni. Visszértágulá-sos lábát pólyázza rendszeresen. „Ideál-pólyával“ lábujjhegytől csípőig. Véglegesen megszüntethető volna, kis műtéttel.

Gita asszony: Ujjain lévő köröm-megvastagodást a körömágy megsér-tése okozta, gyógyítása igen nehéz. Próbálja meg a köröm felszínét meleg káli-lúggal fellágyítani és lekaparni. A fellágyítást és lekaparást addig is-mételje, míg a köröm meg nem vé-konyodott.

Marina: Sublimát-spiritusz lemosás szeplő ellen, mindegy, hogy mikor al-kalmazza, ajánlatosabb este lefekvés előtt. Tejkrémet ne használjon utána, ha erős reakciót okoz a szer, kenje be a bőrfelületet. Ungu. Leniennszel.

Gustave Flaubert

Irtá: Dánielné Lengyel Laura

Franciaországban megint nagy ünnepek vannak Flaubert tiszteletére. Több mint száz esztendő telt el Gustave Flaubert születése napjától kezdve. Száz esztendő pedig igen nagy idő az irodalomban is és a történelemben is. Ezalatt teljesen világossá válik az író munkája is, portréja is. Száz esztendőn túl minden alkotóról lehet beszélni, mert vagy elmúlt teljesen, vagy ha arra való volt, megrögzítette nevét az emberiség történetében, vagy kultúr-történetében. Valami ilyesmit énekel a mi Vajda Jánosunk is:

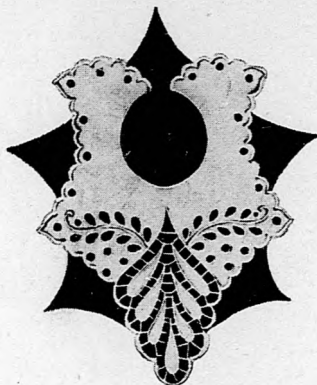
A költőnek, ti többi emberek
Emelni szobrot ne siessetek.
Mert úgy lehet, hogy áll a büszke emlék,
Mikor dalát már régen elfeledtek.

Halhatatlanok bírása az idő,
Csak akkor tudjátok igazán, ki ő,
Ha elmerülnek hosszú századok,
S hozzá hasonlót még nem láttatok.

Flaubert személye és írása körül nagy harcok voltak. A harc sok oktan és korlátolt becsmérésnek, még több istenítő bálványozásnak volt a szülőanyja. Leghíresebb regényének, Bovarynének mindjárt megjelenése után baja volt az államügyességgel, mely a könyvet erkölcsellennek találta, holott a szegény Bovary Emma története sok mindenféle jelzővel illethető ezen az egyen kívül. Sőt a legszigorúbb, legkeményebb erkölcsbíró is meg lehet elégedve a szerencsétlen Bovaryné halálával, melyet csak azért kell elszenvednie, mert férfiak helyett hitvány mosogatórongyokkal hozta össze a sorsa. Bovaryné irodalmi súlyáról és értékéről ma már nem vitatkoznak sehol a világon.

És mégis úgy érezzük, hogy ezt a csodálatos, hervadhatatlan könyvet soha, semmiféle ifjú, vagy nagyon fiatal leány kezébe nem adnám. Nem témájánál fogva, hanem mert Flaubert-nek ebben a könyvében, sőt mondhatnók minden írásában, annyi az élettől való elvonatkozás, az emberiség iránt érzett sötét undor, energialeszerelés, minden akarat és elhatározás hiábavalóságának kimutatása, hogy elképzelhetetlenül pusztító hatása lehet egy kifejlődött világnézettel még nem bíró ifjú lélekre. Az államügyész, ki Bovaryné ellen felemelte szavát, alapjában véve helyes és jó úton járt. De csak az ösztönei, az érzelmi vezették és nem a gondolatai. Nem tudta megmondani, mi bántja Bovarynéban? Erkölcsatlanságnak nevezte azt, ami voltaképpen nihilizmus: az élet abszolút céltalanságának felismerését és ennek művészi formában való bemutatását. Flaubert hirdette, hogy az írónak annyira objektívnek kellene lenni, hogy szinte személytelenné vál-

jék. Ő azonban nem bírta megfogadni saját tanítását. Elhúzódik büszkén, gőgösen, de sötét undora, abszolút reménytelensége, fásult hitetlensége, az emberektől való teljes elvonatkozása áttör mindenik során. Ha hinni tudna valamiben, — lenne az bár

Előke (Gottlieb-modell)

maga a hitetlenség, ha szeretne valamit, — lenne az bár maga a gyűlölség, ha akarna valamit, — lenne bár az a sötét reménytelenség, — akkor meg lehetne valahogyan közelíteni, a lelkehez férközni. De ez az író teljesen szemben áll az étellel és rideg, gőgös gesztussal mondja:

— Engem nem lep meg szépséged, hiszen látom alatta a rothadást; en-

gem nem ijeszt meg a pusztulás, a halál, mert látom belőle kisarjadni az új életet, mely éppen olyan hiábavaló és céltalan, mint a régi vala. Nem is lehet másforma, — hiszen emberek élnek.

Voltairenek van egy igen elmés fabulája: egy cserebogár, meg egy vakondok találkoznak. A vakondok felkiált: be gyönyörű világ. Milyen hatalmas vakondok lehet az, ki ezt formálta! A cserebogár felfortyan: kicsoda ostobaság! Hát még annyit sem tud, hogy mindazt egy nagy cserebogár teremtette? Azonnal kitör a harc, melyben természetesen részt vesznek az összes cserebogarak és az összes vakondok. Egymást ölik, gyilkolják, pusztítják, mert nem tudnak megegyezni abban, hogy milyen formában imádják azt, aki az életet ajándékozta nekik? A vakondok végre is legyőzik a cserebogarakat. Most aztán jönnek a kinzókamrák, a hóhérbárdok, míg a cserebogarak mind fel nem veszik a vakondok-hitet. De ezzel korántsincs vége ám a háborúnak, mert most azokat kezdik üldözni, kik képmutató módra elfogadták ugyan a vakondok-dogmát, de szívükben titkon azt gondolják, hogy mégis csak a cserebogár volt az igazi. A kinzókamrákból megint hallatszik a hörgés, a sikoltás, a csontok ropogása, s a máglyák fénye fellángol az égre. Voltaire hozzáteszi, hogyha a cserebogárpártiak győznek, akkor sem jobb a helyzet. Cserebogár, vakondok, ember, mind, mind a maga képére formálja a világot, — azért nem lehet a világ jobb, mint amilyen, — Flaubert világa éppen olyan reménytelen és vigasztalan, mint embereik, kik benne bolyonganak.

De ne legyünk igazságtalanok a világirodalom egyik óriása iránt, kiről a franciák mondják — és nekik tudniok kell — senki szebben nem formázta a gall prózát. Idegen, bárbar nem mondhat itéletet ilyen dolgokban. A nyelvet csak akkor értjük igazán, ha nemcsak az értelmünkkel fogjuk fel, hanem ott van az ideginkben, a vérkeringésünkben.

Mi csak olvassuk Salambot, a színes, véres históriai regényt, a L'education sentimentale-t, mely még Bovarynénél is gyilkolóbb és kedvet-segőbb.

Flaubert-t mindazonáltal olvasni fogják, míg a gall nyelv élni fog, míg tehát ember lesz a földön. Nemcsak azért, mert a legkiforrzottabb művészi prózastilusban írt, a legkultúraltabb emberi nyelvek egyikén, hanem, mert magános rideg útja, komor gögje, embermegvetése, élet-undora mindig érdeklí és izgatni fogja a lelkeket. Megdöbbenve, titkos félelemmel nézzük ezt a gőgös, magános lelket. Az ő útját ő maga vágta, maga taposta. És büszkén, diadalmasan ment előre rajta a halhatatlanság felé.

Önként vállalt terhek

Férjhez ment a barátom.

Férjével együtt egy kicsiny, de végtelenül kedves lakásba költözött, amely két szobából és a szükséges mellékhelyiségekből állott és kiné volt a város szélén, a nyaralók között.

Boldog békességben éltek mindaddig, amíg egy külföldön élő nagybátyja egy szép szőnyeget nem küldött, elkésett esküvői ajándéku.

Egyszerre eltűnt minden béke és minden boldogság. A szőnyeg egyik szobában sem fért el. Nagyon nagy volt, vagy ellenkezőleg, amit eddig észre sem vettek: — a szobák lettek egyszerre nagyon kicsinyek. Elkezdték gondolkodni és spekulálni. Végül mind a ketten rájöttek arra, hogy — bár alapjában véve nagyon kedves ez a kis lakás — egy nagyobb házban kényelmesebben élhetnének és hogy a boldogságukhoz egy kissé több fényezés szükségesletik.

Életük csöndes harmóniája elszállott.

Nagy áldozatok árán, amelyek jelentékeny mértékben túlhaladták az én kedves barátaim anyagi helyzetét, kis lakásukat egy nagyobbbal cserélték föl. De meg volt az az elégtételük, hogy a nagybácsi szőnyegét végre felteríthették! Csakhogy nem volt elég függönyük, bútoruk és sok más. Kénytelenek voltak adósságot csi-

nálni, amely mindkettőjük nyugalomát megzavarta és soha nem találta rá régi, csöndes boldogságukra.

K. Kovács Panni, fiatal szobrászművész: Illýésfalvy Papp-Szilágyi Egonné mellszobra

Mennyi ilyen embert láthatunk, akik saját életüket önként vállalt terhekkel keserítik meg. A kellő pilla-

natban hiányzik a tisztánlátásuk, amely figyelmeztetné őket arra, hogy a lehetetlenségek megmérgezik az életet. Felületességük és könnyelműségük lesodorja őket a helyes vágyáról, szívük és agyuk nem eléggé mentes azoktól az átkos hiúságoztól, amelyek a szép életet súlyos gondokba rántják alá. Felesleges, magukcsinálta terheket hurcolnak a vállaikon, amelyek felülhaladják minden erejüket, amelyek következtében kifáradnak és elkedvetlenednek, anélkül azonban, hogy a legkisebb értelmé volna.

Nyitott szemmel kell nézni az életet és önmagunkat. Tudnunk kell, hogy azok a terhek, amiket hurcolunk, levethetők-e, — és ha igen: azonnal rázzuk le magunkról és jökedvően folytassuk életünket. Ugyanígy kell viselkednünk azokkal az ajándéktárgyakkal szemben, amelyek a mi világunkba nem illenek bele. Ezek csak látszólag értékes ajándékok, amelyek öröm és áldás helyett csak romlást hoznak magukkal.

Gyakorolnunk kell magunkat a megelégedésben. Hány ezren vannak, akik nagyon boldogok lennének, ha a mi viszonyaink között élhetnének? És hányszor tekintettük legmagasabb életcélunknak azt, amit aztán sikerült is elérnünk? Ne mérgezzük meg a jelen békéjét és boldogságát emésztő vágyakkal és mindig új, gyilkos kívánsággal!

SZÉNTŐL-SZEMBE

SZÓRAKOZÓHELYEK, színházak, mulatók, kávéházak válságáról sűrűn hallani mostanában és a krónikás rendszerint megelégszik a stereotíp megállapítással: szegényedik a publikum, csökken a fogyasztóképeség, sok az állástalan és a munkanélküli. Csakhogy egy olyan nagy városnak, mint amilyen Budapest, még akkor sem áll meg a szívverése, ha a szervezet egyik-másik tagja meg van támadva. Az ember természettől fogva nincs berendezkedve arra, hogy tartósan lemondjon az élet apró örömeiről s innét van, hogy a legsúlyosabb gazdasági bajok és megélhetési gondok közt is vannak, még pedig szép számmal vannak virágzó színházi vállalatok, prosperáló kávéházak és egyéb nyilvános szórakozó-, bálozóhelyek. A napimunkában elszigázott, a szellemi üdülésre, lelki épülésre vágyó ember szívesen adja le a maga obulását, hogy egy kis élvezethez jusson. S mi azt hisszük, sokkal nagyobb lenne a szórakozást szolgáló nyilvános helyek látogatottsága, ha Budapesten az utolsó esztendőök szerencsétlen álkonjunkturája nem tenyésztett volna ki egy olyan közönségreteget, amely a maga arrogált kultúrájával, frissen mázolt társadalmi előkelőségével, rítkító, sőt néha egyenesen frivol öltözködésével, hányaveti hangosságával

és türelmetlen előtérbe-tolakodásával nem riasztaná vissza a közönségnek egy másik, szélesebb rétegét, amely hazulról hozta a műveltséget és a jömodort és nem pénzért vásárolta az uriasághoz való igényét. Pöffeszkező ürhatnamság, amely úgynevezett „fejedelmi” borralalókkal akarja kicsikarni az előkelőség látszatát, visszataszító nagyzási hőbort és a mindenáron való feltűnni vágyás jellemzi a színházak, hangversenytermek, nagy éttermek és mulatóhelyek költelező publikumát. Nem az a baj, hogy költeleznek, hanem a mód, ahogyan a pénzt költik. Meg tudom érteni, ha valaki súlyt helyez a figyelmes kiszolgálásra és nagyobb borralalóval honorálja a személyzet fáradságát, de tegye ezt diszkrét formában, ne pedig harsány feltűnést keltve, mert ez esetben én, mint olyan publikum, aki nem vagyok kedvező anyagi helyzetben, terrorizált-nak és másodrangúsított-nak érzem magam. Semmi közöm hozzá, mit

kap a főpincér, meg a borfiú, a ruhátáros, meg a jegyszede X. vagy Y. uraktól, amint hogy nem érdekel X. és Y. urak és úrnők privát beszélgetése sem, csakhogy nem dughatom be a fületem vattával, hogy át ne halljam a rikácsolásukat, a harsogásukat, a teli szájjal kieresztett nevetésüket az asztalomhoz. Az a boldogtalan szünigazgató, vagy kávé persze nem tehet róla, sőt boldog, ha egyáltalán van közönsége. De a választékosabb, esiszolt izlésű, tradíciós műveltségű közönség messze ivben kerüli el a hangoskodás, a feltűnni akarás, a vásári lavina, az izléstelenység helyeit, nem kis kárára a vállalkozóknak és közvetett úton az egész gazdasági életnek. Meg tudom érteni tehát azt is, hogy sokan visszavonulnak és inkább a szorosavett családi és baráti körben keresik a kellemes, bár nem változatos szórakozást, semhogy hallószerveiket és az idegeikkel együtt a lelki berendezkedésükhöz tartozó legfinomabb kellékeket is lépten-nyomon brutalizálják. Ez az absztinencia bizonyára sok fájdalmas lemondással jár, de egyszer mégis rá fogja eszméltetni a társadalmat, hogy energikus kézzel teremtsen rendet és az izlést az izlésteleniségtől, a jömodort a modortalanságtól, a kultúrát a hamis látszattól, a nemesfímet a pakfóntól élesen különböztesse meg és határozza el.

Költemények - prózában

1.

Anyának lenni...

Asszonynak és — anyának lenni: a Teremtő legszentebb akarata...

Az anya más, több, mint: csak házvezetőnő, társnő, vagy barátnő. Ő az élet kezdete és az élet tovább-építője...

Egyszer világracsókolt egy életet, a legboldogságosabb fájdalomban. Ezerszer újra gyűjtja föl az élet lángját gyermekében. Szerelmében és önfeláldozásában. Amikor a tűz kialudni készül. Amikor az élet kérdéseket szegze a gyermekének, amikre nem képes felelni. Amikor eltéved...

Az anya az, aki nem várja meg, amíg gyermeke — hozzájön. Hanem úgy van mellette, hogy nem mehet el, hogy nem kell elmennie...

Amíg a gyermek fel nem serdül egészen, hogy most már ő maga irányítsa a sorsát. Az anya szellemi öröksége szerint...

Az anyát nem a gyermek pufók arccsokjáról, tiszta ruhájáról, fénylő szeméről lehet megismerni, hanem a közöttük kivirágzott, kölcsönös bizalom boldog misztériumáról.

Ez a bizalom minden nevelés titka. És az anya legnagyobb boldogsága...

2.

Másoknak örömet szerezni...

Minden este elbeszélgetek a kisfiammal:

— Milyen volt a mai napod?... Meg vagy elégedve magaddal?

Aztán jön a komolyabb kérdés: — Szeretél valakinek örömet?... — Szeretnél valakinek örömet?... — Szeretnél valakinek örömet?... — Szeretnél valakinek örömet?... — Szeretnél valakinek örömet?... — Szeretnél valakinek örömet... — Szeretnél valakinek örömet...

Öntudatosan tettem ezt, ha a nap fele is rája menne és nem nyugszom bele, hogy a kisfiam egyszerű „igen“-nel válaszoljon.

Ez a mindennapi foglalkozás a mellettem levő emberkével, aki néhány év múlva már a maga önálló életét fogja élni, nem mulhatik el nyomtalanul a serdülő ifjú fölött. A legkisebb győzelem, amit saját önzésén nyer, megerősíti lelki erejét és sajátjának boldogsággal ajándékozza meg...

Kicsinyek és alig észrevehetőek azok az áldozatok, amikkel másoknak mégis örömet szerezhetünk. A gyermek szemében még kevesebbet jelennek és éppen ezért kétszeres jelentőségűek. A gyermek uzsonnját odaadta egy szegény embernek — saját megtakarított pénzéből váltott belépőjegyet egy szegény iskolatársra részére, valami hasznos előadásra — egy öreg asszonyt kézenfogva átvezetett az utca másik oldalára, — anyjának segített valami házimunkában, — apjának örömet szerzett szorgalmával — és mindez az alapjában véve jelentéktelen cselekedet

át van itatva azzal a gondolattal, hogy másoknak örömet szerezzen... Ezért értékes.

Belső megelégedést érez és csöndes büszkeséget, hogy sikerült saját-magát legyőzni és — másoknak örömet szerezni...

3.

Szemek, amelyek nem látnak...

Ismeretes annak a küldöncnek a históriája, aki esztendőkön keresztül mindennap ugyanabban az erdőben, ugyanazon az úton ment végig. Amikor aztán valaki megkérdezte tőle, hogy milyen fák vannak az erdőben, nem tudta megmondani, hogy fenyők-e, vágó tölgyek...

Mennyi ember van, aki csukott szemmel jár az életben. Soha nem

látta meg egy kis barackvirág csodáját, vagy egy virágba borult gesztenyefa szépségét. Nem ismeri a madarakat, az erdő állatait. A naplemente, vagy egy ezüstösen csillogó holdas éjszaka semmit nem jelent a számára. Soha nem jutna eszébe, hogy virággal díszítse a szobáját és ezzel szomorú lakását a tavasz templomává szentelje föl. Nem hallja a fülemile-szót az orgonabokrok között, nem látja, amint az ős rótszínű palástba, a tél pedig hermelinebe öltözteti a természetet.

És a végén még ő panaszkodik, hogy szakadatlan munka, gond és hajsza egész életöröksége és nem tudja, hogy a Teremtő mindezt a csodálatos szépséget az ő számára is teremtette, csak éppen észre kellene vennie.

Csakhogy az ő látó szemei — nem akarják meglátni ezeket a szépségeket...

ERDŐDY ELEK:

Tavaszi dialógus

a szerelemről, a mai fiatalságról és az „igazi“ fiatalságról

Férfi:

En asszonynom!... Tavasz van újra, (Az éltében a negyvenkettedik) A zöld ruhába öltözött faágak Fehér virágszirmukat pergetik.

Férfi:

En asszonynom... be más világ van mostan! Az ifjúság is be megváltozott!... Emlékezem a mi ifjúságunkra, Amely az Ideálnak áldozott!

Asszony:

Az ifjúságnak most nincs ideálja!... A pénz, a kincs lett az egyetlen cél. Selymes szavak nem hagyják el az ajkát, S az ideálról gúnyosan beszél.

Férfi:

En asszonynom!... A mának ifjúsága Szeretni nem tud... Miért is tudna, ő?! — A szerelem ostoba, régi holmi, Legfőljebb csak a lomtárba való! A szerelem meghalt! — gúnyosan mondja, S kacag a múlton félszegen, sután. S mint érzelmei kergette, bús bolondja, Líhegve fut a pernyi kéj után!

Asszony:

Pedig hiába... Ezen a világon Másféle boldogság sohasem lehet. Csak az, amit a lélek ad szívünknek: A szerelem, s a tiszta szeretet!

Férfi:

Szegény ifjak, szegény balga legénykéek! Az ifjúságnak egyszer vége lesz S higgyétek el: e szép világon élni, Csak a szerelemért érdemes!

Asszony:

Elbukik sokszor, ki az élet-úton Dacosan, büszkén egymagában jár. S úgy szép az élet, hogyha ketten járnak, Kart karba öltve, mint szerelmes pár. Köszönöm neked hűz év boldogságát, Hűz év tavaszát, mely reám ragyog. Köszönöm azt, hogy engem választottál, Hűz éve boldog hitvesed vagyok!

Férfi:

A boldogságot te adtad énnekem, A tiszta lángot, mely szivedben ég. Örök tavasz csillog a két szemedben, Mely úgy nevet rám, mint a tiszta ég. Köszönöm neked, hogy hitvesem lettél, S mellettem állsz az élet-harcokon, Köszönöm azt a biztató mosolygást, Mely ott csillog a hamvas arcodon, Mint bárányfelhő a tavaszi égen. — Köszönöm, hogy te vagy a feleségem!

Asszony:

Igen, igen... tavasz van újra!... (Nem is tudom: e tavasz hányadik?...) Kigyűjtja mégis újra a szivemben A volt tavaszok édes álmait.

Miért boldog az Ön házassága?

Jelige: „Akarom!”

„Miért boldog az Ön házassága?” kérdéseire az alábbiakat közlöm:

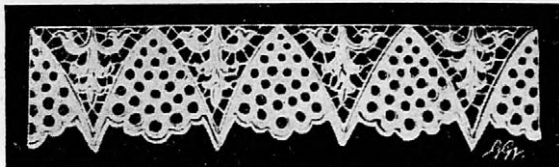
Boldog a házasságom, mióta felébredtem abból az álomvilágból, amelyben éltem. Az ébredés fájdalmas volt és azt hittem akkor, hogy soha sem lesz többé semmi szép az életemben. Csalódtam! A világ nem alakulhat egyes emberekhez, nekünk kell alakulni a többséghez és elsősorban ahhoz, kihez isteni és emberi törvények szerint kötvő vagyunk.

Legnagyobb baj talán az, hogy anyáink csupa szeretetből nem engedtek bepillantani az igazi életbe. Eltakarták előlünk aggodó, féltő szeretettel mindazt, ami rút, ami rossz, a szépet és jóit pedig nagyító üvegen át mutatták. Azt hittük, hogyha nem is egy félisten, de legalább is egy mesebeli királyfi az, aki eljön értünk. És mikor meggyőződünk róla, hogy ő is csak ember tele hibákkal, akkor úgy éreztük, hogy meg vagyunk csalva. Ez a nagy válság! Amelyik nőben a természetes józan ész szeretettel társul, az győz. Mélységes, türelmes szeretettel igyekszik elnézni jelettársa hibáit, nem csinál „jeleneteket” s ami fő, nemcsak jogaát hangoztatja, de a kötelességeit is ismeri.

Az én életemben is volt egy eset, mit tragikusnak hittem; láttam, hogy az uram eltávolodik tőlem, egy más nő társaságát keresi. Ugy gondoltam; hasonlóan hasonlóval fizetek. És mikor elkeseredésemben már ott tartottam, hogy talán elfeledkezek kötelességről, mindenről, ami drága Szerkesztő urunk válasza egy levelemre, melyben tanácsát kértem (áldja meg a jó Isten érte) kiütötte kezemből a poharat, melyet már-már az ajkamhoz emeltem s melynek utóíze nagyon keserű lehetett volna. Más gondoltam. Meghódítom újból azt a „betyárt”, hiszen jobban szeretem, mint az életemet. Fel a harcra! Kifogástalan tiszta otthon.

Jó konyha. Mindig rendes, csinos háziasszony. Apró kedveskedések. Nem hízélgés! Isten mentés! Megfigyeltem vetélytársnóm hibáit, alaposan megnagyítva, jókora adag komikumba burkolva, beadogattam neki úgy, hogy észre sem vette a szándékomat. — Sikerült! Nem is olyan sok idő múlva éreztem, hogy ismét az enyém úgy, ahogyan azelőtt soha nem volt. Bizony rajtam a ravasz asszonyi taktika segített.

Fontosnak tartom azt is, hogy a férfit mindig megahagyjuk abban a hitben, hogy az ő akarata szerint folyik

Szekrénycsik (Gottlieb-modell)

minden. Nem is olyan nagy munka, hogy a férj uram ugyanazt akarja, amit mi. Ismét egy kis ártatlan rafinéria.

Bármilyen ellentétek merülnek fel, soha ne vegyük igénybe a mások közbenjárását és különösen ne a mamáét. Intézzenek el egymás között a házas-felek minden vitás dolgot, sokkal jobb eredményre vezet, mintha másokat is beavatunk dolgainkba.

Gyermekünket neveljük a reális életre. Láss a szépet, ne meseset, de lássa meg az árnyat is, hogy tudjon különbséget tenni a kettő között, hogy lássa: milyen kincs a jóság, lelki nemesség. Okos neveléstől és első sorban a jó példától függ, hogy a gyermek megmaradjon azon az úton, mely a boldog, megelégedett családi élethez vezet.

Tessék mosolyogni Nagyságos Asszonyom!

A császár műértése

III. Napoleon császárnak nem volt érzéke a művészetekhez. (Metternich Pauline hercegnő memoárjai élénk világot vetnek erre.)

Liszt Ferenc egy ízben a párizsi osztrák-magyar követségen hangversenyt adott, amelyen III. Napoleon is megjelent. A világhírű zongoraművész Rossini: „Mózes imája” című alkotását játszotta el, amely hatalmasan zengő tremolóval végződik.

Amikor Liszt befejezte a zongorázást, a császár odament hozzá és a következő szavakkal fejezte ki elismerését:

— Kedves mester, el vagyok ragadtatva, hogy milyen kitünően utánozza ön a mennydörgést!...

Az előírásellenes sarkantyúk

Wrangel tábornok előtt kihallgatáson jelent meg egyik tisztje. A tábornok, aki közismert volt kérlelhetetlen szigorúságáról, azonnal észrevette, hogy a tiszt előírásellenes sarkantyúkat visel. Felbosszantotta ez a hanyagság és huszonnégyórás szobaárstommal sújtotta a megjéjdt tisztet.

A tiszt szomorúan távozni akart, amikor észrevette, hogy a tábornok épp olyan előírásellenes sarkantyút hord. Szerényen meg is mondta ezt a

tábornoknak, aki tetőtől-talpig végigmérte a tisztet és így szólt:

— Igazad van, fiam!... Éppen

azért le fogod ülni helyettem is a huszonnégy óra szobaárstomat. Összesen tehát negyvennyolc órát!... El-mehetsz!

Kinek oldalán van az igazság?

Lord Russel, angol államférfi, az 1870/71-es porosz-francia háború alkalmával, kihallgatáson jelent meg Bismarck kancellár előtt Versaillesban. Hosszabb ideig kellett várakoznia az előszobában, mert a kancellár Arnim gróffal fontos megbeszélést folytatott.

Amikor Arnim kijött a kancellár dolgozószobájából, szinte magánkívül mondta:

— Nem tudom megérteni, hogy egy kancellár hogy tartózkodhatik ilyen rettenetes levegőjű szobában! Állandóan szivarozik és milyen komisz dohányt szí!... Meg kellett kérnem, hogy nyissa ki az ablakokat, mert megfulladtam volna!

Nemsokára ezután lord Russel belépett a kancellár dolgozószobájába, aki ingerülten mesélte el neki:

— Milyen lehetetlen emberek vannak ezen a világon!... Nézze kérem, itt van ez a gróf Arnim, aki az előbb távozott innen! Olyan erősen parfümözi magát, olyan elviselhetetlenül illatozik, hogy kénytelen voltam az ablakokat kinyitni!...

Valahányszor lord Russel ezt a történetet elmesélte, mindig ezzel a világtörténelmi jelentőségű kérdéssel fejezte be:

—... És még ma sem tudom, hogy kinek oldalán volt az igazság?... Hogy kinek volt igaz: Arnim grófnak, vagy pedig a kancellárnak?...

MAGYAR GYERMEKEK LAPJA

A szegény ember b^ár^ányk^ája (Mese)

Irt^a: ÁCS KLÁRA

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény ember és ennek a szegény embernek volt két kis leánya és egy feh^érse^lysz^ör^ü b^ár^ányk^ája.

A két kisleány egész nap játszadozott a b^ár^ányk^ával. Selyem szalagot kötöttek a nyakára, csengőcskét is aggattak rá, hogy csilingeljen. Aztán kivitték a zöldselyem pázsitra és legeltették, vagy szaladgáltak, kergettek vele.

Igy éldegéltek ők hárman.

Egy nap azonban nagy baj történt. Óriási vihar keletkezett. Csakúgy rázott, tépett maga körül mindent. Haragos mennydörgés dübörgött. Hasító villám cikázott át minduntalan. Keresvesen sirt a két leánya, mert már azt sem tudták, hogy mit tegyenek. A b^ár^ányka pedig egyszerre csak úgy elszaladt, hogy nyomát sem látták többé.

Ekkor kezdtek csak igazán sirni. Addig siránkoztak, amíg rájuk esteledett.

Alighogy besötétedett, előttük termett édesatyjuk, aki már mindenütt kereste őket.

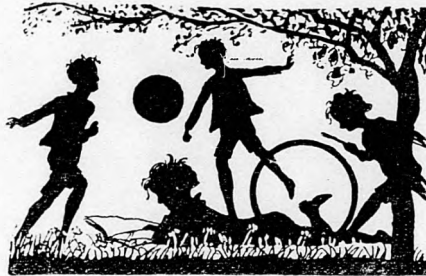
A kisleányok elmondták neki, hogy mi történt velük. A szegény ember pedig így szólt:

— Ugy hát egyiktek menjen jobbra, a másiktok balra és kerítsétek vissza a b^ár^ányk^át. Bizonyos va-

Estike könnyes szemmel járt és sirva szólította:

„Kis b^ár^ányk^ám, merre lellek?

Oh, jaj, de sötét minden körülöttem!”

Hajnalka ellenben dalolva hívogatta:

„Csilingelő, selymes sz^ör^ü, kis b^ár^ányk^ám,

Siess vissza, mert ragyog a nap és nevet a mező.”

Estike pedig úgy érezte, hogy vele sir minden. Erdő, mező, fák, bokrok, csillagos ég, de még a hajnalpir is, mely reggeli derengéskor előntötte az eget.

Hajnalka ellenben úgy látta, hogy vele mosolyog minden. Az éjszaka sötétje, a puha selymes sz^álú g^yep, a nyíló virágok. De még a sápadt holdfény is az égen.

Igy hívogatták, így keresték a b^ár^ányk^át.

Estike egyszerre nagyon megijedt, mert egy csúnya öreg banya állt előtte.

— Ki vagy? — kérdezte szepege a kisleány.

— Az álom vagyok — felelte a csúf, öreg banya.

— És mit akarsz tőlem? — kérdezte tovább Estike.

— Szaporítani a könnyeidet, megkészserezni a bánatodat, — felelte ő.

— Azt hiszed, hogy majd hamarabb megtalálom az elvesztett b^ár^ányk^ákat? — kérdezte reménykedve a kisleány.

De a csúf öregbanya titokzatosan nevetett.

— Hiszen majd meglátod.

Estike szemeiből csakúgy dülték a sűrű könnyek. De bizony a b^ár^ányk^át nem találta meg, akárhogy sirt utána.

Hajnalka is találkozott a csúf vén banyával. Csakhogy, mikor meglátta, barátságosan ránevetett.

— Jaj, de kedves vagy, öreganyám, mondd, hogy hívnak tégedet?

— Az álom vagyok, — felelte az, akit kérdezett.

De csodák csodája, amint kimondta, már nem volt többé csúf öreg banya, hanem egy szépséges aranyhajú tündér. Mert amint Hajnalka ránevetett, mindjárt lehullott az öreges álarca és fiatal lett.

— És mit hoztál nekem, kedves Álomtündér? — nevetett rá a kisleány. — Mert biztosan tudom, hogy valami szépet akarsz adni nekem.

— A mosolyod visszfényét, a dalaid mását, a jókedved visszhangját hoztam el, hogy hamarabb megtaláld az elvesztett b^ár^ányk^át, — mondta az Álomtündér.

Hajnalka pedig boldogan, csilingelően nevetett. És dalolt. Csakúgy zengett az éneke.

„Selymes sz^ör^ü, csilingelő kis b^ár^ányk^ám,

Gyere vissza, mert süt a nap és nevet a mező.”

Hát amint így énekel, uccu neki, ki szalad eléje? Ki más lett volna, mint a feh^érse^lysz^ör^ü, elvesztett kis b^ár^ányka.

Meghallotta az énekét, a csilingelő kacaját és megismerte a kis gazdáját.

Eppen akkor jött eléjük a szegény ember. Kézenfogva vezette a siránkozó Estikét.

gyok benne, hogy az fogja visszahozni, aki okosabb köztetek.

Mentek hát a leánykák. Hajnalka jobbra, Estike balra, mert így hívták őket, mentek és keresték a feh^érse^lysz^ör^ü b^ár^ányk^át.

— Látod, — mondta neki és Hajnalkára mutatott. — Ő volt az okosabb, ő találta meg a b^ár^ányk^át. Mert a leghangosabb sirásnak sincs olyan visszhangja, mint akár a legkisebb nevetésnek.

ZSÁK A FOLTJÁT...

— Regény —

Irt: ORBÓK ATTILA

TIZEDIK FEJEZET

amelyben a boltoskisasszony igazi elemébe kerül

Vannayné Suzy pesti útja előtt pár héttel levelet kapott Münchenből, nővérétől, Lujzától, aki bejelentette, hogy Grätchen férjhez ment. A nagyszony rögtön válaszolt s levelében megírta, hogy Berczely Zsuzsannát magához vette. Nem állhatta meg, hogy a párizsi leányról meg ne jegyezze, hogy olyan finom, gyöngéd és figyelmes, hogy ha az édes gyermeke lenne, akkor sem várhatna többet tőle. Vannayné levele a müncheni családot nagy izgalomba ejtette, Lujza hosszú levelet írt rögtön, amelyben kifejtette, hogy mennyire fáj neki mindig, hogy az élet elszakította őket egymástól, — Grätchen is írt egy csupa szeretettől áradó levelet, Felix pedig elküldötte a fényképét. Egyik levél a másikat követte. Lujza érdeklődött, hogy nem lenne-e a nagyszony terhére, ha karácsonykor meglátogatná?

A nagyszony eleinte nem értette a testvéri és rokon szeretetnek ezt a hirtelen fellángolását. De aztán hamarosan reájött, hogy miért kezd most egyszerre vágyódni utána Lujza, aki életének legválságosabb perceiben, fiainak halálakor is csak egészen sablonos részvétet nyilvánító levelekkel kereste fel, de nem bírta reászanni magát, hogy meglátogassa.

Mialatt Suzy Pesten járt, egy este elővette Vannayné a leveleket s megmutatta a főtisztelendő úrnak, aki hosszú pipáját szopogatva figyelmesen elolvasta azokat.

— Nos, mit szól hozzá, főtisztelendő úr? — kérdezte Vannayné.

— Igen szép levelek, — mondta a pap, — úgylátszik, mégis csak szeretik nagyszonyomat.

— Gondolja, főtisztelendő úr?

Hát tudja-e, hogy Lujza soha nem írt ilyen áradó hangon és ilyen hosszan, csak most, amióta megtudta, hogy Suzy nálam van?

A pap megvakarta a csibuk szopókájával kopasz tarkóját és kijelentette:

— Most már értem... Mindenképpen megérdemelnek, Logy bekövetkezzék az, amittől félnek...

— Hát be is fog következni, nagyon rövidesen, — mondta a nagyszony. — Tegnap el is küldtem az iratokat Várdára a fiskálisoknak... Suzy-t örökbe fogadom!

— Okosan teszi, nagyszony!... Bevallom, hogy már magam is gondoltam reá, hogy proponálni fogom a dolgot... Nagyon szép és szent dolog a vérségi kötelék... De az élet mégis arra tanítja az embert, hogy az igazi rokon az, aki igazán szereti az embert... És ha édes leánya lenne a nagyszonynak, az sem szerethetné jobban, mint Suzy...

Órákig elbeszélgettek a leányról és vetélkedve dicsérték.

Amikor Suzy hazajött, Vannaynének az első dolga az volt, hogy közölje vele szándékát. A leány boldogan csókolta meg a nagyszonyt s ő, aki olyan praktikus, okos, minden szeleburdisága mellett is előrelátó volt, őszinte naivitással jelentette ki:

— Ha sok fáradságodba kerül az adoptálás, bizony ne okozz gondot magadnak vele, édes tante... Hiszen én úgyis a leányod vagyok... Máris úgy hívnak, hogy „Vannay kisasszony...”

Aztán a pesti útvjáról kezdett beszélni.

— Nagy titokba avatlak be, tante, — mondta.

A félig nyitott ajtót behúzta és titoktartás mellett elmondta Vannaynének, hogy különös véletlen folytán milyen felfedezésre jutott. Elmesélte Mágori kettős életét, beszélgetését vele, aztán, hogy bizony ő nem azért maradt Pesten, hogy a fogát plombáltassa, hanem, hogy jól kitanítsa Lacit a mesterségre.

— Mert sok fogás van ám a „szakmánkban”, — mondta. — Nem csak az, hogy egy ügyes rőfös a hüvelykujját is beleszámítja a méterbe, hanem ezer más dolog, ami jövedelmezőbbé teszi az üzletet. Elsősorban olyan kirakatot csináltattam a Lacival, hogy most mindenki megáll előtte, aki csak arra jár. Aztán prospektust nyomattam, amelynek címlapján ez áll: —

„Nem díszes áruház a „Fekete Holló”, de ritka benne a drága áru, mint a „fehér holló”. — Kicsi a rezsim, kicsinyek az árait!” — Tudod, tante, nagyon fontos a jó prospektus. A kültelki ember úgy olvassa, mint más a regényt. A-tól Z-ig. A Printemps-áruház minden évben három millió példányban ad ki árjegyzéket...

A nagyszony elragadtatva hallgatta Suzy-t, de lassankint elszomorodott és megkérdezte:

— És az a bolond Mágori még mindig szerelmes Izabellába?

— Igen.

— És te... te mégis olyan jó vagy hozzá?

— Kedves, jó fiú... Nem tehet róla, hogy szerelmes, mint ahogy én sem tehetek róla, hogy...

Elpirult s elakadt a szava.

— Csak mondd ki bátran, Suzy, hogy szereted. A leányom leszel, nekem mindent kell tudnom... És ne aggódj! Mágori Lacihoz, ha úgy fordulna a do-

log, hogy megszeretne, szívesen hozzáadnának...

— Ha úgy fordulna...

A leány szeme könnyelábadt. A nagyszony letörülte könnyeit. — Suzy újra mosolygott:

— De akármilyen is lesz, én segíteni akarok rajta. Hiszen ő is úgy küzd most az életért, mint én Párizsban... Most is robotolnék a kenyérért, ha te nem emelsz ki a szegénységéből, édes tante!... Aztán ha sikerül Mágorinak minden, minden, amit akar... ha elveszi Izabellát, hát legyen boldog... Akkor sem fogom bánni, hogy jó pajtása voltam... Mert akit az Isten olyan szerencsével áldott meg, mint engem, az nem lehet farkar, ha máson segíthet... Szeretem... Be akarom bizonyítani neki... még ha nem is érem el vele azt, amit akarok... Hogy ő is szeressen...

A nagyszony büszkén nézett reá és csak annyit mondott:

— Vannay leány vagy! Büszke vagyok reád!

*

Két hét múlva Suzy megint Pesten volt. Mágori boldogan fogadta, mert bármennyire is megbízható és hűséges volt az öreg Moravek, érezte, hogy nem megy sokra az ő ötleteivel. A régi segéd konzervatív, maradi volt, éppen, mint egykori

Mondja, Nagyságos Asszonyom, olyan súlyos feladat:

1. mást is részesíteni valami szépben és jóban?
2. elfelejteni a megbántást?
3. előbb nyugodtan meggondolni és csak aztán válaszolni?
4. előítéleteket legyőzni?
5. önként felhagyni a beismert tévedéssel?
6. kezet nyújtani a kibékülésre?
7. eltökélt tervet végre is hajítani?
8. saját ingerültségünket lecsillapítani?
9. másokra is tekintettel lenni?
10. másokat is érvényesíteni engedni magunk mellett?
11. vigyázni a nyelvecskénkre?
12. felhagyni a bolond és nevetséges túlzásokkal? — és
13. még a legkellemetlenebb munkát is azonnal megkezdeni és elvégezni?

gazdája; irtózott minden újítástól s azt vallotta, hogy nem jó az, ha túlságosan jól megy az üzlet; észreveszi a konkurrenca. Már pedig azon a környéken a „Fekete Holló” áruház volt az egyedüli szövet- és rövidáru üzlet.

Suzy egész délutánokat ott töltött a boltban, vagy elment Mágorival a nagykereskedőkhöz tárgyalni. Az ujdonsült boltos meghatva csodálta a leány ügyességét, hozzáértését és vakon követte tanácsait. Nagy karácsonyi occasio-t rendezett, amely pompásan bevált s kiszámította, hogy ha forgalma nem csapn, havonta öt-hatszáz pengőt is félretehet. Nagyon szerényen élt, az üzlet felett bérelt kis albréleti szobát egy hentesmesternél. Amikor elmondta Suzy-nek, hogy milyen boldog, hogy végső kényszerűségében a takarékoskodást megtanulta s hogy bankba rakosgatja a tiszta jövedelmet, a leány reá-támadt:

— Micsoda üzletember maga? Hogy képzeli azt, hogy valamire viheti, ha garasonként akar vagyont gyűjteni?! Minden fillér hasznot bele kell fektetni az üzletbe. Reklámra költeni, új árukat hozatni, olyan cikkeket, amelyek még hiányoznak... Tegnapelőtt megszereztem a vámtarifák könyvét. Fel-tűnően alacsony vám van szabva a francia satin-ekre. Hoza-tunk belőle jó sokat. És alaposan hirdetjük. Rendezünk egy „liberti satin”-hetet. Jó?

Megadással jelentette ki Mágori:

— Suzy, minden úgy lesz, ahogy maga akarja... Maga az én örangyalom... Higgye el, hogy nem is tudom megmagyarázni magamnak, mivel érdemeltem ki a maga jószágát... És hogy szabad-e elfogadnom, nekem, a férfinak, hogy maga, a fiatal leány, legyen a segítségemre az életküzdelemben...

Suzy a lelke mélyén büszke volt, hogy szerelmét el tudta leplezni. Szigorúan megróttá Mágorit:

— Miért ne lehetne jó barátság nő és férfi között? Miért tóri a fejét ilyen csacsóságok? De ha mindenáron tudni akarja, hogy miért törődöm a boltjával, megmondhatom. Puszta önzésből. Halálra únom magamat Monostoron. Tudja, hogy nem szeretem az ottani társadalmat... Nem az én világom. De itt, a maga boltjában, igazi elememben vagyok... Megint dolgozhatom... És legyen nyugodt, ha majd igazán fellendült az üzlete, percentet fogok kikötni magamnak a haszonból!

Mágori hitt a leálynak, mert kellemes volt hinni azt, amit mond. Élhetetlen, gyámoltalan, elgyávult ember volt s amióta Suzy támogatta üzleti ügyeiben, azóta minden úgy ment, mint a karikacsapás. Az is nagyon megnyugtatta, hogy a nagyszonyon tudott a dologról és helyeselte leendő fogadott leánya budapesti kirándulásait.

Mágori sokszor összehasonlította Suzyt Izabellával s a többi leánnyal, akit csak valaha ismert. Suzy valamennyinél különb volt.

— Miért is nem őt szeretem? — tűnődött. De nem birt szabadulni Izabella emlékéttől.

Estéknél a Valéria-kávéházba járt, néhány kereskedő társaságába. Egyszer elment vele Suzy is, aki nagy föltűnést keltett a derék jözséfvárosi polgárok között.

Mágori húzatni akart a cigánnyal.

Suzy nem engedte.

— Szépen megiszunk egy-egy kapucinert és elbeszélgetünk a boltról.

Mágori egész este szótlanul nézte a leányt. Rejtély volt a szemében, hogy ennyire csak a barátja, a tanácsadója, a támasza tud lenni. És igaztalan a gondolat, hogy hát ő, a férfi, semmi hatással nem tud lenni reá?... Mint férfi, mint ud-

varló... A leány buzgalmanak egyedüli forrása csak a rokon-szenv, a szenvedélyes munkakedv, párizsi mesterségének szeretete? Vagy talán mégis szereti őt Suzy?... Semmi jelét nem vette észre. Akkor talán el sem fogadhatná támogatását... Hiszen ő Izabellát szereti...

A leány pedig közben beszélt az üzlet dolgairól, Lehotáról, aki bámulatosan halad a francia nyelvben, a főtisztelendő-ről, aki nagy rádió-szakértő lett s arról, hogy újszandőre ő már igazi Vannay-kisasszony lesz, mert a nagyszony örökre fogadja...

— Akkor maga lesz Suzy a Vannay-birtok örököse, — mondta Mágori, — egy okkal több, hogy meggazdagodjam s birtokot vegyek Monostoron, vagy a közelben...

— Igazán nem gondoltam reá, hogy örökös lehetek... Azt szeretném, hogy mindenkit megelőzve, akik szeretnek engem, én menjek a temetőbe. Korán elvesztettem a szüleimet... A boldogság pedig belső dolog. Mit ér a gazdagság, ha egyedül van az ember?

Mágori Izabellára gondolt.

— Ha elvehetném valaha, azt szeretném, hogy a maga jó barátjánőjévé legyen... Higgye el, derék, jó leány... Csak az anyja szuggesztója alatt élni...

Nem jó hatással van reá... Pénzimádó, nagyratörő, gögös asszony...

Suzy hallgatott.

Soha nem beszélt Izabelláról.

A cigánybanda mélabús magyar dalt játszott.

Suzynek könnyű jött a szemébe, aztán elnevette magát:

— Látja, Párizsban születem, ott éltém... Mégis minden csepp véremmel magyar vagyok... A magyar nóta elbűsit, vagy megvagasztal...

Pedig nem a nóta hatotta meg. Oda sem figyelt.

Elszorult a szíve, mert arra gondolt, hogy reménytelenül szerelmes. Eppen

úgy, mint az, akit szeret. És mindkettőjük fájdalmát át-érezte.

*

Suzy Monostoron teljesen visszavonulva élt s még jobban elkerülte az embereket, mint valaha.

Karácsony estjén a főtisztelendő úr és Lehota volt a vendégük. Suzy az ünnepek előtt pár nappal lett igazi Vannay kisasszonnyá; megjött az örökbe fogadás hivatalos elismerése. Vannayné hatalmas, ragyogóan díszített fát állíttatott fel a nagyszobában s a fa alatt Párizsból hozott kelmék és ruhák heverték Suzy számára: Vannayné ajándékai. Lehota megtakarított garasain szép kis francia babát vásárolt Várdán pajtásának, a főtisztelendő francia bibliával ajándékozta meg. Suzy is meglepett mindenkit: a papot gyönyörű faragott tájékpípával, Lehotát díszbe kötött francia vers-antológiával, Vannayné pedig csipkékötővel, himzett terítővel, zsebken-dőkkel, saját finom kis ujjainak szorgos munkájával.

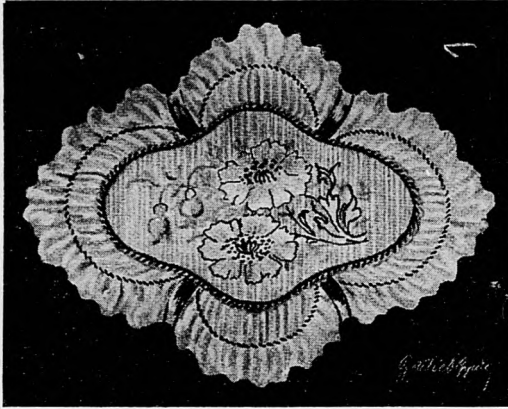
Örömteljes, boldog karácsony volt, hiszen a nagyszony és Suzy az egész háztájat megajándékozta s a zsémbes Kati is megelégedett arccal járt-kelt. Vacsora után, amikor a sarokszobában a nagy kandalló mellett körülülték a nagyszonyt, aki régi idők szép emlékeiről mesélt, Suzanne-t valami leküzd-hetetlen, furcsa, meghatározhatatlan szomorúság fogta el. Ezzel nem Párizsra gondolt, hanem Mágorira s arra, hogy vajon hol van most a férfi, akit szeret; — vidám barátok körében, vagy künn a havas utcán kószál egyedül? Talán hónapos szobájában ül és Izabellára gondol. Vagy pedig, igazi kispolgár módjára, az üzletvezetőjével, az agglégény Moravekkel valami kis jözséfvárosi kocsmában iddögöl.

Igy nem szabad teríteni!
Tálalás alkalmával az ételek fölött nem szabad átnyúlni!

A pap korán elment, hogy az éjféli mise előtt még kicsit pihenjen otthon. Aztán a rektoreknak is megígérte, hogy megnézi a gyerekek karácsonyfáját. A nagyszony is korán pihenni tért, nem érezte magát egészen jól.

Lehota és Suzanne egyedül maradtak és megbeszélték, hogy elmennek az éjféli misére.

Diványpárna (Gottlieb-modell)

— Párizsban is voltam éjféli misén, a Madeleine templomban. De itt Monostoron bizonyára szebb lesz... Jobban illik a karácsony hangulatához a hófehér táj, a kis falusi templom, az ájtatos, egyszerű emberek... Nagy élmény lesz nekem... És buzgón imádkozni akarok az Istenhez, mindazokért, akik jók hozzám... Magáért is, Kari...

— Oh, köszönöm, Suzy... De én nem érdemlem meg. Hogy is lehettem volna én jó magához?... Maga volt énhozzám jó, olyan jó, hogy soha meg nem hálálhatom...

— Persze, franciául tanítom... Ki tudja, még nagy hasznát veheti... Esetleg Párizsba kerül s majd tudni fog kuri-zálni... A kis midinette-eknek.

Lehota szomorúan nézett Suzyre:

— Lehetséges... Ha nem is kerülök Párizsba, el kell innen mennem... Rövidesen...

A leány csodálkozva nézett reá:

— Komolyan mondja? Vagy megint valami afrikai út terve?...

— Nem, Suzy... De szenvedek... Nagyon sokat szenvedek... Tudom jól, hogy félszeg, gyámoltalan bugris vagyok... Azonban panaszkodni nem szeretek...

Suzy megsértődött:

— Megharagszom, ha nem mondja el, hogy mi baja van, komolyan megharagszom! Hát ez a barátság?!

Duzzogva fordult el.

Lehotából kitört a rég elfojtott keserűség:

— Récsy Böskét eljegyezte Párdány dohánybeváltó tiszt... Azóta egészen pokol lett az életem. A főjegyző gorma velem, hiszen már nem vagyok vőlegényjelölt... Csúnya megjegyzést tett a maga pesti utazásaival kapcsolatban... Én persze kikértem magamnak...

— Ugyan, mit mondott?

— Pletyka... Ocsmány pletyka...

— Mégis, tudni akarom. Maga köteles őszintén elmondani mindent nekem...

— Célozgtattak reá előttem, hogy... hogy van ott valakije... De én tudom, hogy hazugság... De kizozni akartak vele... mert tudják, tudják...

— Nos, mit tudnak?

— Tudják, amit mindenki tud... Csak maga nem...

— Mondja meg bátran!...

Lehota elfordította a fejét:

— Tudják, hogy szeretem, Suzy!...

Egy pillanatra nagy csönd borult a szobára.

Suzy-nek könny csillant meg a szemében és meghatva, halkán válaszolt a vallomásra:

— Tudtam én azt rég, Kari. Higye el, elég baj... Merj amit pletykálnak az emberek, abban van valami... Szerelmes vagyok... De nem beszélhetek róla, még magának sem... Nem árulhatom el senkinek.

A fiú szinte zokogva kiáltott fel:

— És én még védtem! Szembeszálltam velük!... Pedig kifelé áll a szekerem rúdja... És most maga is elhagy, Suzy... Mindenki elhagy!...

— Ne sajnálja, hogy megvédélmezett, Kari. Én magának nagyon, de nagyon jó barátja vagyok. A huga... testvére... De más szeretek... Azonban magán múlik, hogy mindig jóbarátok legyünk. Akarja?

— Igen... Csak hogy maga mellett élhessek... A közelében...

— Ne féljen... Gondom lesz rá, hogy mellettünk maradjon...

— Köszönöm, Suzy!

A fiú megsókolta a leány kezét.

Aztán elmentek az éjféli misére.

Szótlatlan haladtak egymás mellett, Szomorúak voltak mind a ketten.

Amikor mise után hazakisérte Lehota a leányt, Suzy akkor sem beszélt. A kapuban melegen megszorította a fiú kezét s azt mondta neki:

— Igaz, hogy ünnep van holnap. Nagy ünnep. De azért tartsuk meg a francia órát...

— Meg lesz velem elégedve, Suzy... A sok restanciám miatt is haragszik Récsy... De nekem mindennél fontosabb, hogy maga legyen megelégedve... Mit bánom én az egész világot?! Rúgjanak ki! Nem élet az én életem!

— Hát a francia leckék miatt is baja volt?

— Elhanyagoltam az irodát...

— Azért tudta olyan jól a feladatot mindig! De nem baj... Mégis azt mondom, a leckéjét jól tanulja meg. Jó északát, Kari!

A segédjegyző kábultan, kavargó fejjel ment a havas, néma úton a falu felé. És önkéntelenül is ismételtette magában az aznapi „francia lecké”-t...

(Folyt. köv.)

TÁRSASÁGBÓL

Halló... Csókolom a kezeit, Nagyságos Asszonyom... Ezegyszer engedje meg, hogy a minden beszélgetésünk elején elmondott, úgynevezett „vicc“ helyett, kivételesen egy olyan kortüntet mondjak el, amelyen talán jobban fog nevetni, mint a legsikerültebb viccen. Isten bizony, nem is hinné az ember, hogy a mai kor tipikus leánykái milyen furcsa és fonák helyzetekbe sodródnak akkor, ha szembetalálják magukat az igazi, a valóságos, a reális élettel. Még jó, ha ez a találkozás legfeljebb csak mosolyt vált ki a semleges szemlélő szemében és nem okoz komolyabb jelentőségű bonyodalmakat... Így járt az a drága kisleány is, aki szegényke — maga sem tudta, hogyan — máról-holnapra felesége lett egy jóravaló, komoly embernek. Ez még nem volna baj és itt még nem történt semmi olyan különösebb dolog, ami említésre méltó volna. Csakhogy a fiatal asszonyka kötelességei közé tartozik a — főzés is. Így történt, hogy a fiatal asszonyka férje egy szép napon griznokerli után áhított. Rendben van, ha kell griznokerli, hát kapsz griznokerlit — gondolta önmagára és hogy minden tragikus bonyodalomnak elejét vegye, sebesen felhívta telefonon anyukáját.

— Anyukám, drága, légy szíves, mondd meg, hogy kell készíteni a griznokerlit?

Anyuka szépen, részletesen bemondta a telefonba az ördögös griznokerli készítési módját, amit a fiatal asszony boldogan vett tudomásul.

Kis idő múlva újra megszólal a telefon anyuka lakásán.

— Anyukám, édes, mit csináljak?... Kétségbe vagyok esve!... Képzeld, nincs itthon egy kanál griz sem...

A mama természetesen most is tanácsot szolgált, azonban tessék elképzelni, Nagyságos Asszonyom, mi történt volna akkor, ha a mama véletlenül nincs otthon...

Most pedig rátérek komoly hireimre. A walesi hereg afrikai vadászatról hazatért Angolországba. — Porcia Lajos gróf, aki Olaszországban üdült, aradi palotájába tért vissza. — Lukovics Radomir, budapesti jugoszláv követ egy havi szabadságra utazott. Távolléte alatt Bernot Josip vezeti a követség ügyeit. — Várallyai Szathmáry Kálmán nyugalmazott honvédezeres Mária nevű leánykáját ifj. Koltay Ernő dr. jegyezte el.

Büszkeséggel közlöm önnek, Nagyságos Asszonyom, hogy lapunkról még az újlágébeli magyarok sem feledkeznek el. Eppen most hozott a posta egy szíves üdvözlötlet Myami-Floridából Sörös Endréné kedves előfizetőnkől. Romák Odönné és a férje kedves előfizetőink pedig Rómából küldtek néhány megemlékező kedves sort. Mind-

hármuknak ezen az úton tolmácsoljuk hálás köszönetünket.

Örömmel jelentem, Nagyságos Asszonyom, hogy lapunk előfizetői között újabban ismét többen kötöttek házasságot. Simkó Klárka és vajasdi Ajtay Zoltán ol. bányász mérnök a budapesti Bazilikában, ditrői Illyés Lilla és csiktopolczai Györgypál Rezső Marosvásárhelyt, Stróbel Marica és Horn Miklós uradalmi intéző a lovászpatai r. kath. templomban, Kunzl Eleonóra, Kunzl Ernő igazgató főmérnök leánya és dr. Kreisz Jakab beremendi orvos pedig a budapesti Szervita-téri templomban tartották meg esküvőjüket. Az esketési szertartást Takácsy Dénes, a menyasszony rokona végezte. Tanuk voltak: Kunzl Elemér máv. mérnök és Előd Ákos a Kossuch-cég beltagja. Mindanyiuknak őszinte szívből azt kívánjuk, hogy a házasságkötés olyan

az élők sorából. A rokonság őszinte gyászából részt kér a mi lapunk is.

Szíves figyelmébe ajánlom Nagyságos Asszonyomnak báró Wlassich Tibor: „Könnyek tengerén“ című verses könyvét, amelynek halkán felzsongó, színes és muzsikás sorai egy mélyen érző szív és sokat szenvedett emberi lélek őszinte, szívbemarkoló megnyilatkozása. — Egy fiatal költő leány: Rolla Margitnak jelent meg a napokban egy csokornyí verse: „Szép mindenektől messze lenni“ címmel, amelyben a ma szenzibilis nője nyilatkozik meg, aki érzi már az új romantikus korszak közeledését és akinek üzent már a lira új tavaszának illatos szelője. Aki teljesen el akar szakadni a tegnapi poézisétől, amelyet ma már korszerűtlennek tekint. Érdekes jelenség, hogy ép egy nő érzékeny lírája érezte és szóltatta meg a holnap költészetének a tegnaptól lényegesen különböző új hangját és ha még maradéktalanul és teljesen kifejezni nem is bírta, mindenesetre olyat produkált, ami a legnagyobb elismerésünket érdemli. Rolla Margit olyan költő, akinek érdekes, telihúr és kicsengő versei sokáig fognak visszhangozni az olvasó lelkében, amit kevés mai új költőnkől mondhatunk el. — Gergelyffy Gábor író, az Orsz. Gárdonyi Géza Társaság tagja, nagysikerű szerzőt estét rendezett Miskolcon, amelyen Kőszeghy Teréz, a Városi Színház művésznöje és Ónody Ákos, a Nemzeti Színház művésze működött közre. A szerzőt és szereplőket meleg óvációkban részesítette a miskolci közönség.

Tudomására hozom Nagyságos Asszonyomnak, hogy Morvay Emmy iparművész színes gyöngyökből nagyszerű hóvirág-, nefelejts-, kankalin-, eper-virág, margareta stb. tűzéseket készít, amelyek úgy az estélyi, mint a nappali ruhák legszebb ékességei. Ezek a virágtűzések az iparművész lakásán: I. Kékgolyó-u. 20a. I. 7. sz. alatt délután 4—6 között kaphatók.

Halló!... Mielőtt bucsut vennék, Nagyságos Asszonyom, elmondom azt a kedves beszélgetést, amelynek fültanuja voltam a Fiume—Budapesti gyorsvonaton. Egy násztűjáról visszatérő fiatal pár ült éppen szemben velem. Új boldogságukhoz illően turbókoltak és kiszínezték maguk előtt a jövő képét. A fiatal férj, már nem tudta, hogy mit mondjon, az emlékezeit kezdte újból felsorolni:

— Emlékszel, drágám, hogy megesküdünk egymásnak?... Megesküdünk, hogy soha el nem válunk és hogy osztozunk az örömben és a szomorúságban.

— Rendben van, szívem, — felelte a fiatal asszony. — De hogy valahogy össze ne különbözzünk ezen, állapotunk meg abban, hogy engem ebből a fogadalomból csak az — öröme vonatkozó rész kötelez!...

Mihezképest hódolattal

csókolom a kezeit.

ROLLA MARGIT VERSE:

A TÁVOZÓHOZ

Szeretnék halk köszönés lenni
a felédsíró ablakokban.

Szeretnék sóhajtássá lenni
s utánad lengeni az utban.

Szeretnék fényes könnyé égni
elboruló szemek tűzében.

Szeretnék simogatás lenni
reádhajló anyai kézben.

Szeretnék én lenni a bús fő,
aki megáld majd elmenőben

S kivel találkozol majd ott lenni
a veronai temetőben...

elszakíthatatlan rózsalánc legyen, amely a sirig tartó boldogsággal ajándékozza meg őket. De hogy eljegyzésekről is beszámoljak, közlöm Nagyságos Asszonyommal, hogy Tomcsik Emilia Nagykörös és Pakuts Gyula máv. tisztt, Győr, valamint Dajka Mancika kedves előfizetőnk és Szalay Sándor Nagykörösi váltottak a napokban gyűrűt egymással.

Csak úgy közbevetve közlöm Nagyságos Asszonyommal, hogy Kemál pása, az új Törökország megteremtője, a napokban írta alá azt a rendeletet, amellyel kinevezte az első két török bírónőt. Kiváncsiak vagyunk, hogy Magyarország mikor fogja követni a Balkánnak csúfolt kelet példáját.

A halál is néhány sort követel ebben a beszámolóban. Nagybudafai Vermes Béla, Szabadka sz. kir. város orsz. gyűlési képviselője, id. Bodnár Richárd ny. min. tan., erdőmérnök és Szádeczky Gézáné szül. Jankovich Veronka kedves előfizetőink távoztak el

KÉZIMUNKA

Rovatvezető: *Gottlieb Gyula iparművész, kézimunkaspecialista, Budapest, IV., Hajó-u. 12—14. Nyílt üzlet az udvarban. Telefon: Aut. 811—26.*

Diszszlór, ebédlöbe, ecru tuszor, vagy nyersselyemből készül, magashímzés és valódi flandre-csipke felhasználásával. Alul hosszú rojtokkal ellátva. 220 cm. széles, 270 cm. hosszú méretben. Teljesen készen nyersselyemből 320.— P
Teljesen készen tuszorból 290.— „
Előrajzolva, nyersselyemre, hozzávaló húzott anyaggal együtt, rojt nélkül és csipke nélkül 120.— „
Előrajzolva tuszorból 90.— „
Szúrt sablonja 10.— „
Utánvétel rendelésnél külön 80 fillér portót számítok.

Diványpárna, gobelin kivitelben 60/40 cm. méretben, bársonnyal montirozva, teljesen készen 78.— „
Előke, előrajzolva vászonra 1.— „
Előrajzolva batisztra —60 „
Szúrt sablonja —60 „
Utánvétel rendelésnél külön 80 fillér portót számítok.

Asztalterítő, madeira és kézi aszúrral, tiszta lenvászonból előrajzolva, 6 személyes, 180/200 cm. nagyságban, 6 csemegével 30/30 cm. nagyságban 46.— „
Ugyanaz 9 személyes 180/230 cm. nagyságban, 9 csemegével 58.— „
Ugyanaz 12 személyes, 180/320 cm. nagyságban, 12 csemegével 78.— „
Teljesen készen, 6 személyes 146.— „
Teljesen készen, 9 személyes 200.— „
Teljesen készen, 12 személyes 240.— „
Hozott anyagra előrajzolva, 6 személyes 6.— „
Hozott anyagra előrajzolva, 9 személyes 9.— „
Hozott anyagra előrajzolva, 12 személyes 12.— „

Székrenyecsik, madeira és richelió kivitelben, 120/18 cm. méretben, finom lenvászonra rajzolva, 5 drb Finom lenbatisztra előrajzolva, 5 drb 11.— „
Finom batisztra rajzolva, 5 drb 16.— „
Hozott anyagra előrajzolva, 5 drb 6.— „
Szúrt sablonja 2.— „
Utánvétel rendelésnél külön 80 fillér portót számítok.

Gobelin, vagy keresztöltéses bimbó mellékelt színleírás szerint.
■ ■ ■ sötétbordó, ■ ■ ■ világosbordó, × × × lachs, | | | rózsaszín, · · · világos rózsaszín, ▲ ▲ sötétzöld, # # # középzöld, □ □ világoszöld, ▢ ▢ világosalma, — | — halványalma.

Kerti uzsonna-terítő, 6 személyes, 180/180 cm. nagyságban, 6 csemegével, 30/30 cm. nagyságban, pamutvászonból, előrajzolva 14.— „
Írások kertipárna, 50/50 cm. nagyságban, hátlappal együtt előrajzolva, házi vászonra 4.— „
Keresztöltéses kertipárna, 50/50 cm. nagyságban, hátlappal együtt, előrajzolva 4.— „

MIT FŐZZEK?

Május 11. Vasárnap: Kalarábéleves csirkeaprólékkal, spárga vajjal, csirke fogoly módra új burgonyával, fejes salátával, barna torta. — **Vacsora:** Hideg sült orosz hús-salátával, sajt, vegyes kompót.

Május 12. Hétfő: Húsleves eperlevél tésztával, velőcsont pirított zsemlyével, főtt hús kapormártással, petrezselymes burgonya, rizskoch borsadóval. — **Vacsora:** Borjűbecsinált zöldborsóval, gyümölcs.

Május 13. Kedd: Burgonyaleves, vagdalthús parajfőzeléssel, mazsoláslepény. — **Vacsora:** Pirított borjűmjaj rizskörítéssel, fejes salátával, gyümölcs.

Május 14. Szerda: Spárgaleves gerstlivel, hirtelen sült rostélyos párolt zöldborsóval, rakott palacsinta. — **Vacsora:** Kirántott borjűvelő, rakott burgonya fejes salátával, gyümölcs.

Május 15. Csütörtök. Tejfeles hagymaleves, rakott káposzta, szerelmes levél. — **Vacsora:** Csirkepörkölt tarhonyával, gyümölcs.

Május 16. Péntek: Savanyútojásleves, tükörponty vajban sütve, hozzá tarka saláta, turóslepény. — **Vacsora:** Spárga vajjal, tükörtojás, fejessaláta, sajt, gyümölcs.

Május 17. Szombat: Paradicsomleves vajgaluskával, tekert hús salátafőzeléssel, almás és mákos rétes. — **Vacsora:** Debreceni tormával, gyümölcs.

Május 18. Vasárnap: Zöldborsóleves szárnyas aprólékkal, spárga vajjal és tejjel sütve, rántott csirke, tejben párolt újburgonya, fejes saláta, dobos torta. — **Vacsora:** Sonka, nyelv, keménytojás, tormával, körített liptói, rettek, gyümölcs.

Május 19. Hétfő: Húsleves darakockákkal, főtt hús sóskamártással, burgonyapüré, stefánia koltes. — **Vacsora:** Kirántott borjűzelet párolt karotta körítéssel, gyümölcs.

Május 20. Kedd: Spárgaleves, becsinált csirke (lásd receptet), stíriai metélt. — **Vacsora:** Sonkás tekeres, fejes saláta, sajt, gyümölcs.

Egyszerű étlap

Május 11. Vasárnap: Kalarábéleves, töltött borjűmell tarkasalátával, anízsszellet borsadóval. — **Vacsora:** Kaszínótojás, száraz kolbász, vegyes befőtt.

Május 12. Hétfő: Húsleves eperlevél tésztával, főtt hús petrezselymes burgonyával, kapormártással. — **Vacsora:** Párolt zöldborsó bundáskenyérral.

Május 13. Kedd: Burgonyaleves, vagdalthús parajfőzeléssel. — **Vacsora:** Parizer, vajaskenyér, gyümölcs.

Május 14. Szerda: Spárgaleves gerstlivel, stíriai metélt. — **Vacsora:** Borjűpörkölt galuskával, gyümölcs.

Május 15. Csütörtök: Tejfeles hagymaleves, rakottkáposzta. — **Vacsora:** Velőkrokkett fejessalátával.

Május 16. Péntek: Savanyútojásleves, rakott palacsinta. — **Vacsora:** Kávész, vajaskenyér, gyümölcs.

Május 17. Szombat: Paradicsomleves vajgaluskával, párolt felsál salátafőzeléssel. — **Vacsora:** Kemény tojás, körített liptói.

Május 18. Vasárnap: Gombaleves, csirkebecsinált zöldborsóval, mazsolás lepény. — **Vacsora:** Magyar sonka tormával, vegyes kompót.

Május 19. Hétfő: Húsleves darakockával, főtt hús sóskamártással, burgonyapüré. — **Vacsora:** Juhtúró, tejfel, snidling és rettek.

Május 20. Kedd: Spárgaleves, sertéspörkölt burgonyával, fejessaláta. — **Vacsora:** Aludtej, snidlinges vajaskenyér, gyümölcs.

Egyen- és váltóáramu

rádiókészülékek

6—18 havi részletfizetésre a legolcsóbban beszerezhető.

„WATTO“ Rádió és Villamossági Vállalat, VII., Kazinczy utca 10. sz.

Fiókok: V., Csáki utca 43.

TELEFON: J. 362-79.

Rákosszentmihály, Rákóczi út 31.

Hüttl Tivadar porcellángyár

Budapest, V., Dorottya utca 14/a

Kívánatra képes nagy árjegyzékét bérmentve megküldi

HÁZTARTÁS

Spárgaleves. Vesszünk egy köteg fiatal vékony spárgát, törjük darabokra, sósvízben, vagy levesben főzzük puhára, de a fejeit előbb metéljük le s főzzük meg külön, a többit pedig szítán törjük át, aztán habarjuk vajas mártásba, töltsük fel levestel s forraljuk fel. Tálalás előtt egy tojássárgáját, vagy rákvajat habarjunk el benne s ha megfőtt, tálaljuk a spárgafejekre.

Libamáj rizotto. Egy negyedkiló rizst pároljunk meg 12 deka csont-

velőben, vigyázzunk, hogy el ne főjjön s egészben maradjanak a szemek. Egy szép libamájat megsütünk és 3—4 szem szegfűszeget szurkálunk bele. Ha megsült, apróra felszeleteljük, a párolt rizzsel összekeverjük, formába benyomjuk, jól lenyomkodjuk, tálra borítjuk, zöld petrezselyemmel díszítjük és reszelt pármezánál meghintjük.

Orosz-szeletek. Borjúhúsból szép kis szeleteket vágunk. Minden szeletre 2—3 szeletke gombát teszünk, megsózzuk, borsozzuk és egy szeletke szalonnát teszünk rá. A szalonnát fogpiszkálóval hozzáerősítjük és úgy pároljuk. Tálalás előtt a fogpiszkálót kiszedjük.

Salátafőzelék. A saláta nagy leveleiről a vastag ereket levágjuk, ha fejes, négybe vágjuk és sósvízben megfőzzük. Világos rántást készítünk, teszünk bele egy késhegynyi reszelt hagymát és kevés finomra vágott fokhagymát, a leszűrt salátát beletesszük s vízzel, vagy csontlével felelesztve, jó félóraig főzzük. Tálalás előtt egy deci édes tejfelt adunk bele. Adhatjuk kirántott húsokhoz, vagy felsál szeletekhez.

Körített liptói, vagy vaj, zöldpaprikában szervírozva, közepén piros retekkel díszítve

Marhafilé madeira mártással. Vesepecsenyét vesszünk, de csak pár nap múlva használjuk fel. Egyenlő szeletekre felvágjuk, vastag kés hátával megvergetjük, megsózzuk s mindegyiket kissé megolajozva fedővel leprésseljük. Ez alatt készítünk madeira mártást, teszünk bele zsírban, vagy vajban párolt néhány champignon gombát apróra vágva. Használat előtt a filéket kiszedjük, az olajtól letöröljük, gyengén meglisztezzük és forró zsírban mindkét oldalán megsütjük. Lábosba elhelyezzük, ráöntjük a kész mártást, párszor felforraljuk, aztán a filéket tálra rakjuk s forró mártással leöntjük.

Kenyérszelet sajttal. Hat deka habosra elkavart vajhoz adunk 6 deka reszelt sajtot és keményre főtt és szítán áttört tojást, kevés kemény tejfölt, picit mustárt, összekavarjuk s keskeny, hosszú, vékony piritott kenyérszeletekre kenjük. Sörhöz igen jó.

Csirke fogolyként. A csirkét megtisztítjuk, jól megmossuk s ha aztán megszáradt, mozsárban megtört fenyőmag és fenyőlevél keverékével jól dörzsöljük be, sózzuk meg kellőképpen s hagyjuk állni így két napon át. Ezután mossuk le gyorsan a keveréket, tüzdeljük meg a combját és a mellét szalonnával s olvasztott szalonnára rakva, süssük ki. Sülés alatt öntözgessük savanyú tejföllal s ha kisült, a mártással adjuk asztalra.

Igy kellemesebb az ebéd!

Madeira-mártás. Egy kanál zsírba párolni teszünk mindenféle apróra vágott zöldséget, vesepecsenye csontokat, a húsmaradékokat is, ha van, egy kevés szerecsendióvirágot, borsot, fűszert s egy kis húslével addig pároljuk, míg felére elfő. Ekkor meghintjük 2 kanál liszttel s gyakori kavarással mellett néhány percig pároljuk s azután felöntjük háromdeci húslével. Tovább pároljuk, miközben hozzáadunk még egy pohár befőtt paradicsomot, egy pohár madeira és egy pohár fehér bort A pohár tartalma kb. 2 deci lehet. Mindezeket együtt 20—30 percig főzzük, azután szítán áttörve egy kisebb lábosban ismét néhány-szor felfőzzük és ízlés szerint édesítjük.

Tarka-saláta. Fél kiló kiflikrumplit héjában megfőzzük, meghámozzuk s 2—3 ecetes, vagy vizes uborkával, céklával, főtt és hámozott cellerrel, hámozott almával együtt metéltre felvágjuk és majonézsal összekeverjük. Azután egy reszelt hagymát, sót és borsot adunk hozzá. Salátástálra csinosan elrendezzük s kemény tojással, gombasalátával, vagy karikára vágott zöldpaprikával díszítjük. Hideg sülték mellé nagyon jó.

Senkás burgonya. Három héjában főtt burgonyát lehamozunk, karikára vágjuk s bőven zsirozott, vagy vajazott lábosba a felét berakjuk. Tíz deka finomra vágott senkát, vagy füstölt kolbászt szórunk rá, a többi burgonyát a tetejére rakjuk, teszünk reá kis darabka vajakat, tejföllal bőven megöntözzük és egyszer átfőzzük. Pármezásajtós mártást adhatunk mellé, amely következőképpen készül: egy darabka vaját megforrósitunk, keverünk bele egy kis kanál lisztet, megsózzuk, felelesztjük egy-két kanál hideg tejjel, s jól eldörzsöljük, hogy csomós ne legyen, aztán teszünk bele egy jó marék reszelt pármezásajtót, föleresztjük annyi tejföllal, hogy mártássűrűségű legyen és egyszer még felforraljuk.

Budapest 72, postafiók 46.

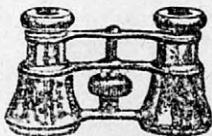
Kérjen árjegyzéket és rendelőlapot!

CALDERONI ÉS TÁRSA

LÁTSZERÉSZEK

Budapest, V., Vörösmarty tér 1. sz.

Látcsövek, szemüvegek, orrcsipesztek.
Fényképezési készülékek és cikkek.
Barométerek, hőmérők

RECEPTEK

Ananászhab fagyasztva. Félliter tejszint felverünk, izlés szerint édesítjük, két szelet ananászt felaprítva hozzákeverünk és a fagyasztóba tesszük. Borsos Józsefné.

Csokoládészalámi. Két szelet csokoládét egy kanál vízzel felfőzünk. Mikor kihült, adunk bele tizenegy deka porcukrot és két tojásfehérjét. Habosra keverjük, lehetőleg 15—20 percig. Azután adunk hozzá 14 deka őrlött moggyorót, tíz deka finomra vágott citronádot, hét deka apró kockára vágott mandulát. A deszkát cukorporral meghintjük és a fenti keveréket kiöntve rá, szalámirúd alakra sodorjuk. Papírba göngyöltve, használatig eltesszük. Sokáig eltartható. Ha kissé lágy a tészta, még őrlött moggyorót adunk bele, ha kemény, kevés vizet.

Istvánffy Károlyné.

Barnatorta. 8 tojássárgáját negyedkiló vaniliás cukorral habosra kavарunk. Ekkor hozzáadunk negyedkiló hámozatlan darált mandulát, 25 szem pörkölt kávé és a 8 tojás fehérjének kemény habját. Kikent formában, lassú tűznél megsütjük, ha kihült, ketté vágjuk és megtöltjük a következő töltelékkel: 3 tojás sárgáját 15 deka porcukorral habosra kavарunk, 3 szelet csokoládét 3 kanál vízben tűzön megpuhítunk és a tűzről levéve a tojás sárgájához adjuk. Végül 12 deka habosra kavart vajjal összekavарjuk. Tetejére vagy krémet teszünk, vagy csokoládéjéggel bevonjuk.

Dr. Albertffy Zoltánné.

Narancs-pudding. Veszünk három szép, egészséges narancsot, vízben puhára főzzük, szitán áttörjük, ekkor két zsemlyét vékony szeletekre felvágunk, tejbem megmártjuk. Kavарjunk el ¼ kg írósvajtot 6 tojássárgájával, adjunk hozzá négy kanál porcukrot, négy kanál törött mandulát és egy darab finomra vágott citronádot. Adjuk hozzá az áztatott zsemlyét és az áttört narancsot és keverjük jól el. Végül adjuk bele a 6 tojás kemény habját, tegyük vajjal kikent formába, állítsuk gőzbe és tálaláskor öntsük le borhabbal.

Barla Sándorné.

Butoresarnok Szövetkezet VIII., József körút 28, Rákóczi út 7, Üllői út 18, óriási választék mindennemű asztalos és kárpitos butorokban, szobaszerüleg berendezve. Kizárólagosan saját tagjai készítményei. Minden darab felülbírálva. Jótállással Fizetési kedvezmény. Alapítattott 1896.

Almás-pité. Negyedkiló vajot félkiló finom liszttel porhanyóra dörzsölünk. Teszünk bele 15 deka porcukrot, egy késhegynyi sót, 2 tojássárgáját és annyi tejfölt, amennyivel összeállíthatjuk. Kétfelé vágjuk, elnyújtjuk és az egyiket száraz tepsibe terítjük. Meghámozott almát megreszelünk, a tepsiben levő tésztát vastagon berakjuk vele, meghintjük prézivel és finomra tört fahéjas cukorral és a másik darab tésztát ráterítjük. Tojással megkenjük, meleg sütőbe tesszük és egyenlő tűznél sütjük. Ha kihült, négyszögletes kockákra vágjuk és melegen porcukorral meghintjük.

Szász Kálmánné.

Mazsola-lepény. 38 deka lisztet, 25 deka vajot, 1 kanál cukrot, kis sót, 1 egész tojást, egy tojássárgáját és egy evőkanál ecetet összegyúrunk, azután pihenni hagyjuk. Ha már pihent, a tészta kétharmad részét kinyújtjuk és tepsibe helyezzük. Rátesszük a töltelékét, a megmaradt tésztát pedig kinyújtjuk és derelyemetszővel ujjnyi csíkokat vágunk belőle. A csíkokat rácsalakban rátesszük a lepényre és szépen megsütjük. A töltelék a következőképpen készül: 20 deka cukrot, 15 deka tisztított és darált mandulát, 5 tojás habját és egynegyed kg. mazsolaszölet jól összekeverünk.

Brátl Irénke.

Makaroniszalák. 14 deka, mozsárban finomra megtört mandulát 1 és fél tojásfehérjével finomra összedörzsölünk és ehhez még 14 deka cukrot és citromszagot keverünk. E tömeget fodros csövecskével ellátott papirtölcsérbe töltjük és ezzel egy vajjal bekenet és liszttel behintett pléhre hosszukás szalakat tesszörözünk, melyeket fél óráig megszáritunk és azután lassan megsütünk. Ha a sütőből kivettük, kevés forralt cukorral bekenjük, hogy szép fényt nyerjenek.

Almásy Istvánné.

Tanácsot kérnek

Tisztelettel kérjük igen tisztelt előfizetőinket, kegyeskedjenek lejáró előfizetéseiket megújítani, hogy a lap előállításával kapcsolatos súlyos fizetési kötelezettségeinknek eleget tehesünk.

Teljes tisztelettel a kiadóhivatal.

A dijoni egyetemen három hónapos nyelvtanfolyamon óhajtanék résztvenni s utitársat keresek, aki szintén június elején indulna Dijonba. Magam részéről szeretnék egy-két napot Wienben, Innsbruckban és Zürichben tölteni. Egyben azon kérésemnek is helyet kérnék, hogy olvasótársnőim közül ki tudna ajánlani a francia Svájcban, vagy Franciaország hegyes vidékén, vízpartján, szép üdülőhelyet, hol huzom a barátjával pár hónapig nyaralhatna. Nagyon örülnék, ha valaki a tengerparton ajánlhatna egy olcsóbb helyet, mivel hosszabb ideig való tartózkodásról volna szó s olcsóbb helyet polgári kosztalt szeretnék, ami nem kerülne többé napi hat pengőnél.

Szíves válaszukat nagyon nehezen várom, Leveleket kérem: Századosné,

Gyula, Vad-u. 7. sz. alá küldeni, melyért előre is hálás vagyok.

Ki ismeri kedves olvasótársnőim közül a „Piros rózsás nyáron” kezdetű dal szövegét? Szeretettel kérem, közöljék szövegét lapunk útján. Előre is hálás köszönettel „Kisperjési asszony.”

Üzenetek

„Egy szenvedő pápavidéki.” Gyomorsavtúltengés ellen nagyon ajánlom a Cigelka „István”-féle ásványvízfogyasztást, melyet utasítás szerint használjon. Már néhány üveg elfogyasztása után észlelnie kell a gyógyító hatását. Szám-talan ismerősöm gyógyult meg ily módon és magamon is tapasztaltam jó hatását. Szív. üdv. Szerk.

„Fiatl asszony.” A felsorolt ruhák közül vizitelésre legalkalmasabbnak találtam a galambszürke complét, ezidő-szerint hasonló színű tokkalapot és ugyanolyan színű cipőt. Szív. üdv. Szerk.

„V. tanítónő.” Habozás, ingadozás, ide-oda való hajladozás, különféle szituációk, jó és kevésbé jó kilátások rengetegében nehéz megtalálni az utat, amelyről, mint egy nyári kirándulás alkalmával a virágban tobzódó mezőről, két marokkal lehet szedni a boldogság virágait. Az illetővel való házassága mellett és ellene különféle variációkban vonultatta fel érveit, s valóban tisztalátású ember legyen az, aki eldönthetné, hogy a szivére, vagy az észre akar hallgatni. Szülei és fagyos nagyravágyása társadalmilag magasabbállású pártira számítanak, a szive ellenben mellette hallatja szomorú dalát. Nem kongatja meg a vészjelző harangot, csak halkán érezteti létezését és egy-egy erősebb dobbanással figyelmezteti örök, elvitathatatlan jogaira. Hogy melyik kegyetlenebb, a szív önzése-e, vagy az ész hideg számítása, körkérdésre volna érdemes, mert még a statisztikagyártás hazájában, Amerikában, sem akadt vállalkozó, aki matematikailag bizonyítaná, hogy a szív, vagy az ész jegyében kötött házasságok vezetnek a tartós, változatlan boldogság révébe. A multba zuhanó évek majd megadják erre a választ. Addig minden fiatal leány előtt rózsaszín fátyolruhájába öltözött csábit és kellei magát a boldogság tündéréje. Mindenki szaladt utána, hogy megfogja, de talán még senkinek sem sikerült egészen ma-

DARMOL
CSOKOLÁDÉS HASHAJTÓ
elhárítja a bélrenyheséget

gáának mondani. Vannak kiválasztottak, akiknek megengedi, hogy libbenő fátólából egy darabkát leszakítsanak, mások csak megérinthetik, ezek a szerencsésebbek. Vannak, akik egész életükön át kergetik, a nyomát is elvesztik, majd újra felvillan előttük a csábos fától, hogy aztán örökre eltűnjön, még álmaikban sem látják viszont. Ha a boldogság csak az erős elhatározástól, szilárd akarattól függne és nem ezerféle mellékkörülmény hozná mozgásba ennek a finom művű, ember által meg nem fejthető lelki konstrukciónak a szerkezetét, akkor nem volna probléma a boldogság keresése. Megtalálhatjuk a konyhóban és sok fényes csillogó palotában nincs otthona. Bármennyire is titokzatos és bizonytalan a jövő, mely ijesztően rajzolódik fel lelke előtt, ha boldogsága kialakulásánál a szívének is lesz beleszólása, ne féljen, semmiféle szenvedés sem kerülhet föléje. És még van egy másik biztosíték is, hogy elkerüli a szenvedés. Ez az az állandó mosoly, amelyet már születésekor hozott magával s amely azóta sem hagyta el és el fogja kísérni a nehezebb és küzdelmebb napok alatt is. Szív üdv.

Szerk.

Tisztelettel értesítjük igen tisztelt előfizetőinket, hogy úgy az 1929. évi, mint az 1930. évi kézimunka-garnitúrát külön-külön 20 P beküldése ellenében kiadóhivatalunk géppel kihímzetteti. A géphímzés kifogástalan szépségét és tartósságát garantáljuk. Ugyancsak elkészítettük kézzel hímmezve is garnitúránkét 25 P-ért.

Tisztelettel
a kiadóhivatal

„M. D.-né, Budapest.” Bélhurut ellen kitűnő eredménnyel használtam forró borba mártott borogatást. Egy zsebkendőt tessék a felforralt borba mártani s amilyen melegen csak elbírja a test, rá kell helyezni a hasra. Igen jó volna, ha forró thermofort is tennének rá, vagy ha ez nincs, egy felmelegített fedőt tegyenek fölébe, száraz ruhával jól takarják be. Néhány napig kell e kúrát folytatni. Nagyon szeretném, ha az eredményről szíves volna értesíteni. Szív. üdvözlettel M.-né, Kispeszt.

Mint a virágfakadás,

amellyel a tavasz ékesíti magát, oly tiszta lesz fehéreneműje a Radiontól. Dörzsölés és kefe nélkül tisztul a ruha, mert

RADION

egymaga mos!

„Egy szenvedő pápavidéki”-nek üzenem, ha az eddigi kezelés nem használt, annak hibáját nem orvosata tanácsában, hanem abban a körülményben kell keresni, hogy vidéken hiányzik a szükséges laboratóriumi és egyéb felszerelés, mely a gyomor modern kivizsgálásához szükséges. Ezért azt tanácsolom, hogy Budapesten, vagy más nagyobb városban egy kellően felszerelt intézetbe (kórház, klinika, szanatórium) feküdjön be. Egy alapos vizsgálat alátámasztott gyógymód biztosan használni fog; csak egyet ne tegyen: ne hallgasson betegségét nem ismerő kuruzsló tanácsokra, ezzel vétkezik önmaga és családja ellen, mert életét veszélyeztetheti.

Dr. Kerekes Györgyné, dr. br. Hatvany Mária, orvos.

„Egyetemi tanár neje.” Gimnázista kisleánya részére melegen ajánlhatom a „Töchterpensionat” Auer, Merano, Villa Imperiale (Via Dante Alighieri 32.) leánynevelő intézetet, ahol kitűnő kiképzésben részesül, nyelveket, zenét tanulhat. Szíveskedjék prospektust közvetlenül az intézet igazgatóságától kérni. Szív. üdv.

„Egy szenvedő pápavidéki”-nek üzenem, hogy gyomorsavtúltengését a Cigelka „István” sóskarbanatumos forrásvizel biztos sikerrel gyógyíthatja, ha abból szükséghez képest 50–80 litert elfogyaszt. Kövesse az üvegen levő használati utasítást. Kapható a Cigelka gyógyforrások magyarországi vezérképviselőnél: Budapest, V., Sas-u. 29. Melegen ajánlhatom e gyógyvizet, mert férjemnek több évig tartó hasonló betegségét teljesen meggyógyította.

„Mimi asszony.”
Ugyanezt ajánlja: Rohrmann K. és Kálnay Emil.

„Szóke asszony.” Elismerő sorainak nagyon örültem és köszönöm, hogy intenciómmal teljesen egyetért. Nagyságos Asszonyom, a lapom szellemét és irányát illetőleg a jövőben sem fog csalódní. Szív. üdv. Szerk.

Kaptuk az alábbi levelet: Kedves Főszerkesztő Úr! Nagy meglepetés volt számomra az előfizetői szerzéséért küldött szép és értékes hat darabból álló ezüstkanál-készlet ajándékuk. Nem számítottam ily gyorsan reá. Kedves figyelmét és a nagyon értékes ajándékukat még egyszer megköszönve szívesen üdvözlö Buchwald Károlyné, állomásfőnök neje.

„Egy szenvedő pápavidéki.” Aki nek gyomorsavtúltengése van, annak feltétlenül beteg a gyomra és elsősorban diétikusan kell élnie, ezt ma már mindenki tudja, erről nem is irok. Ellenben van egy ügynevezett „ezerjő gyógyfű”, amelyet bármely gyógyszertárban lehet kapni. Ebből egy féliter vízbe belefőz ötujjal felvert csipetét, 5 percig főzi, azután leszűri és ezen mennyiséget három ízben: reggel, délben és este, étkezés előtt félórával langyos melegen kell meginni. E kúrát hat hétig kell folytatni. Ha keveset eszik, ez a kúra feltétlenül használni fog. Engem 25 éves bajomból gyógyított meg. Most mindent eszem, azonban soha sem eszem jóllakásig. E kúrát minden tavaszon megismétlem, bár nincs szükségem reá, de erősíti a gyomrot. A beteg gyomrot azért nem tudják sokan meggyógyítani, mert nem tudnak magukkal rendelkezni, mindent összeesznek és rendetlenül is. Nem szabad savanyút enni és nem szabad szeszesitalt fogyasztani. „Egy nánásvidéki.”

„Pécsi előfizető.” Rothermere lord pontos címe: Northeliffe House, E. C. 4. Tudor-street. London. Megszólítása: Mylord. Lehet magyarul is írni. Szív. üdv. Szerk.

„Poéta.” Még nagyon sokat kell fejlődnie, hogy igazi poéta váljék belőle. Főként egyszerűsége és természetessége kell törekedjen. Szív. üdv. Szerk.

LÁTVÁNYOSSÁG

a Műbutoripari R.T.-ban tömörült műasztalok modern lakásberendezési kiállítása VI. LISZT FERENC TÉR 9. SZ.

FIGYELMEZTETÉS!

A hírneves Parádi Gyógyv. z mel lett torgalomb in van a legkiválóbb gyógyhatású

Parádi „Arsen”

igen erős arsen- és vastartalmú gyógyforrás.

Kitűnő hatású vérszegénységénél, az összes női bajeknál (hőszám rendellenességek, erős vérzések stb.) és bármínó bőrbetegség esetében.

Parádi „Arsen” név alatt minden gyógytárban kapható. Vezérképviselőt:

Asványviz Kereskedelmi R.T. Bpest, VI., Király-u. 12. Tel. Aut. 194-94

„Egy kis kékszemű 21.” Különféle helyzetbeli adottságok néha úgy összekuszálják, komplikálják két embernek egymás iránti érzelmét, hogy teljesen lehetetlennek látszik a megértésig leegyszerűsíteni. A kimagyarázkodásnak csak akkor van meg a várt eredménye, ha átlátszóan tisztá képet tud teremteni és egyetlen nyitott kérdés sem marad függőben. Mielőtt tehát panaszait kérdésbe foglalva intézné az illetőhöz: tudnia kell, hogy várhat-e teljes és őszinte magyarázatot. Ez esetben bátran nézhet az igazolása elébe. Ha azonban erről nem volna egészen bizonyos, úgy csak azt ajánlhatom, hogy ne keresse az illető társaságát, még kollégialis alapon sem, mert lehet, hogy az illető azok közé sorozható, akiket érdeklődése nem hoz közelebb. Reá nem vonzó, hanem taszító hatást gyakorol az intenzívebb érdeklődése. Fogadja meg, hogy nem törődik megváltozott viselkedésével és közömbösségére hasonlóan közönnylel felel. Mert vannak betegségek, amelyeket ugyanazzal a szérummal gyógyítanak, mint ami a bajt előidézte. Az ön esete ehhez a kóriséméhez látszik tartozni, használja ezt a módszert és tapasztalni fogja, hogy az eredmény meglepő lesz. Egészen olyan, amint szeretné. Szív üdv. Szerk.

Lapunk folyó hó elsejei számához mellékelt színes kézimunka ajándékunkra érkezett számtalan gratuláló sorért ezúton mondunk köszönetet, egyben ígéretet teszünk, hogy a bevezetett színes kézimunka melléklettel sem fejeztük be lapunk teljes fejlődését, mert tervünk szerint augusztusra egy olyan meglepetésben kívánjuk kedves előfizetőinket részesíteni, ami méltó fog lenni lapunk iránt megnyilvánult pártfogásukra. Egyelőre nem árulhatjuk el a tárgyba vett meglepetést, hogy teljes legyen az öröm, mit szerezni akarunk.

Ez alkalmalal is tisztelettel kérjük, méltóztatassanak lapunkra ismerőseik szíves figyelmét felhívni, hogy kitűzött célunkat, lapunk állandó fejlődését gyorsabb tempóban keresztülvihessük.

Teljes tisztelettel a szerkesztőség

„Tass.” Rendkívül elnyújtott, pedig a költő feladata az összevonás, egyszerűsítés. Érdemes írnia, de sikerültebb és jelentékenyebb dolgot várnánk öntől. Szív. üdv. Szerk.

„A lélek beszél.” Kifejezései túlkulturáltságot éreztetnek, élvezhetőbb volna, ha kissé egyszerűbben fejezné ki mondanivalóját. Törekedjen mesterkéletlenebb közvetlenségre. Szív. üdv. Szerk.

Mosolygó arc szín nélkül nem hat!

A színtelen arc mosolygása hideg és természetellenes! Tegye tehát arcát üdévő „Khasana Superb-Créme” segítségével.

„Khasana Superb-Créme” az arcon szét-dörzsölve néhány pillanat alatt rózsás pirt idéz elő, amely finoman hat és a mosolygásnak is megadja a természetesen bájos melegségét.

Amint a „Khasana Superb-Créme” az arc-bőrt, úgy fiatalítja meg a „Khasana Superb-ajakstift” a száját.

A „Khasana Superb-Crém”-nek és a „Khasana Superb-ajakstift”-nek nem árt sem az idő, sem a nedvesség, sőt még a csók sem. Kizárólag szappannal távolítható el.

KHASANA SUPERB

Khasana Superb-ajakstift, aranyhüvely P 270, elegáns forgatható hüvely nyitható fedéllel, kelts tartalom P 50, hozzávaló tartalékstift szelofánhüvelyben P 270. Khasana Superb arcpirosító, téglapokban P 350.

Még ma tegezen hiséreltet egy kis csomag Khasana Superb ajak rudacskaival P 120 és arcpirosítóval P 160. Mindenütt kapható.

DR. M. ALBERSHEIM
FRANKFURT A. M — LONDON

Magyarországi központ:

Mihály Ottó gyógyszer-nyagykereskedés
Budapest, VI., Podmaniczky-utca 43. Telefon: Aut. 122-44.

„Az ember egy életen át.” Úgy véljük, érdemes írnia, mert meglehetősen tud elbeszélni, de frappánsabb témát válasszon. Szív. üdv. Szerk.

„Nyaralás.” Kisleányának nyári tartózkodási helyül leginkább ajánlhatom a Bécsújhely mellett fekvő Frohsdorf-i zárda leánynevelő intézetet. Címe: Mädcheninstitut St. Christiana, Frohsdorf, l. p. Klein-Wolkersdorf, Nieder-Österreich. Az intézetnek néhány évig a nővendéke voltam. A társalgás német és francia. Az intézet gyönyörű vidéken fekszik, levegője egészséges, nyaralásra kiválóan alkalmas. „Egy előfizető.”

„Liverpooli asszony.” Szíveskedjék sajátkezűleg írt néhány sort beküldeni, a levélhez mellékeljen 2.— P értékű postabélyeget és grafológusunk a választ akár levélben, akár lapunk útján megadja. Ha sürgős, úgy méltóztassék jelezni, hogy levélben küldje meg. Szív. üdv. Szerk.

„Zalatárnoki előfizető”-nek küldöm a kért dal szövegét:

„Vannak el nem csókolt csókok és befelé
[hulló könnyek,
Elfelejtett régi álmok, amik vissza
[soh' nem jönnek.
Leveleket, üzenetet, van úgy, hogy már
[nem is várunk.
Vannak utcák, vannak házak, hová többé
[soh'sem járunk.

Vannak szemek, amiknek a csillogása
[soh'sem éget,
Vannak kezek, amiknek a remegését
[soh'sem érzem.
Vannak büszke, dacos ajkak, amik
[sohasem beszélnek,
De a könnyek, gyűrött párnák reggel
[mindent elmesznek.”
„Borsody.”

Kaptuk az alábbi levelet, melyet minden kommentár nélkül közlünk:

Igen tisztelt Főszerkesztő Uram!
Olvasója vagyok b. lapjának s mint ilyennek, feltűnt a „Miért boldog az Ön házassága?” c. körkérdésükre beérkezett „Megértés” jellegű felelet. Minden tekintetben teljesen igaz a Nagyságos Asszonyomnak! A legújabb számokban hozott számszerű „igazolása” s emelkedett bölcseségű lelkielőre valló élet-szemlélete nagy örömet okozott nekem is.

Kérem az igen tisztelt Főszerkesztő Uramat, hogy nagyrabecsülő tiszteletemet Nagyságos Asszonyommal valamiképen közölni szíveskedjék.

Magam is most gondolok nősülésre ilyen beosztás és életelvek figyelemmel tartása mellett s az én fizetésem csak 176.— pengő, igényeim viszont még kisebbek, mint a Nagyságos Asszonyoméi, így bátran nézek a házasság elébe. (Derék dolog! Szeretném azonban minél hamarabb közölni az eljegyzési hírt. Üdv. Szerk.) Több oldalról — előzőleg — már igazolták feltevéseimet s Nagyságos Asszonyom e levele csak megerősített terveimben.

Fogadja, igen tisztelt Főszerkesztő Uram, nagyrabecsülésem őszinte kifejezését.
Sz. Béla.

Cigányosan tanított zongorázni magyar népdalokat, művészi futamokkal, kotta nélkül. Felvettéknek legjobb módszer. Gyors és biztos eredmény. Zongoratanítónő. I. Orbánhegyi-úton. Tóth Lőrinc-u. 28.

GIÁNNAL IRT,
TAKARIT, BERAKTÁROZ
KERBER, Budapest, V., Lipót-körút 15. szám.
Telefon: Aut. 182-17. Alapítva 1890.

PURGO
CSOKOLÁDÉ
A HASHAJTOK KIRALYA
két erősségben készül:
felnőttek és gyermekek részére

Ázlatáshoz

Henko

Mosáshoz

Persil

„Dorozsmai nótakedvelő”-nek szeretettel küldöm a kért dal szövegét:

„Kisfalunkban ilyenkor már Avé-t harang-
[goznak,
Harangszóra becsukódik egy muskáltság
[ablak.
Ablak alatt könnye hullik egy lilom-
[száznak,
Kisfalunkba harangszókor engem haza-
[várnak.

Pirospinkösd hajnalakor azt üzenem né-
[ked,
Nincsen olyan éjszakám, hogy ne ölmö-
[ljam véled,
Nincsen olyan imádságom, hogy véled ne
[kezdjem.
Amíg hozzád visszatérek, el ne felejt
[engem.

Üdvözlettel

„Herminke.”

„Hóvirág”-nak küldöm a kért dal szövegét:

Emlékszik-e még a szép tavaszra?
Kacagva lépett énelém...
Kék volt az ég, ragyogott a napfény.
Hóvirágot vettem akkor én.
A keblére tűzte, arca lángolt,
De boldog voltam, Istenem!
Elhervadt már rég szegény virágom:
Ügy, mint az a régi szerelem...

Refr. Hóvirág, holdvilágos éjszakán
Jaj de fáj a szívem egy lány után!
Hóvirág, leszek-e még boldog én?
Lesz-e még az lány enyém?

Emlékszik-e még a Dunapartra?
Hallgatva mentünk kelten ott...
Ezüst felhők mögé bujt az égbolt,
Ezer lámpa fénye csillogott!
Ügy szerettem volna átkarolni,
Fülébe súgni: szeretem!
De maga ment, elment messze tőlem
S nem törődött többé énvelem...

Üdv. L. Gyurka, Nagyszénás.

HELYREIGAZÍTÁSUL van szerencsénk tisztelettel közölni mélyen tisztelt előfizetőinkkel, hogy lapunk f. évi február hó 28-i számában színes kézimunka mellékletünk csatolását bejelentő közleményünkbe nyomdahiiba folytán tévedés esüszött be, amennyiben a színes kézimunka melléklet csatolását nem június hó 1-én megjelenő, hanem már a május hó 1-i számunkba terveztük s ezen sajnálatos nyomdai hibáról csak most értesültünk. Kérjük ezen helyreigazításunk szíves tudomásul vételét és méltóztásanak figyelemmel kísérni a május hó elsejei számtól kezdődőleg minden hó elsejei számunkhoz csatolandó színes kézimunkamellékletünket is.

Teljes tisztelettel a szerkesztőség

Grafológia

íránt érdeklődő kedves olvasóinkat tisztelettel értesítjük, hogy a nagy számban érkezett és elemzésre váró levelekre való tekintettel a rovat vezetője, akinek idejét teljes mértékben lefoglalja az elemzés és megválaszolás, a jövőben csak azoknak állhat rendelkezésükre, akik a levélhez 2.— P értékű postabélyeget csatolnak.

Ibolya 20. Cikornyás beszédű, a külsőségekre sokat adó, kellemes és jómodorú fiatalember. Ambíciója kifejtésében valami akadály mutatkozik. Bár határozott fellépésű, de a dolgok előkészítésében és a cselekvésben nem elég energikus. Jelenleg egy szerelmi ügybe van belebonyolódva.

Tökéletes és mégis olcsó a

FOGPÉP ÉS SZÁJVÍZ

mely a Magyar Fogorvosok Egyesületének ellenőrzése mellett készül.

Szöke 11. Érzelmes, könnyen meghatódó, lágy kedély. Nagyon kifinomult ösztönei vannak. Szereti a magányt és gyakran elátrándozik. Műveltsége nem tart lépést tudásvágyával, mert az élet kötelességei lefoglalják. Jóindulatú, de szeszélyességre hajló. Egy őszinte barátja van.

Maturandus. Valami gyermekkori betegség nyomai érződnek a kedélyállapotán, pedig a szervezet már rég kiküszöbölte a bajt. Sűrűn vannak szorongásai, a melyektől néha nappal sem tud megszabadulni. Szereti a meleg, színes, sugaras tájakat és a gazdaglelkű embereket, de nem jut hozzájuk. Lelkes, gondolkodó, szívélyes, ragaszkodó. Még erős harcok várnak rá az életben, amely sok szépet tartogat számára.

Pécs mellett
62° C iszapos, kénes radioaktív

RHEUMA, CSUZ KÖSZVÉNY, ISCHIAS

Szállodai szoba, teljes ellátás,
I. oszt. kádfürdővel együtt
Elő- és utóidényben naponta
ugyanaz a **7 pengő**

Földényben (az ujonnan megnyitott PARK szállodánkban) naponta **9 pengő**

Kérjen azonnal díjmentes, részletes prospektust!
Interurb. telefon: HARKANY 9

Van egy kis pajtásom. Írása alapján ezt válaszoljuk kérdéseire: 1. Annnyit olvasott, hogy szépérzéke erősen kifejlődött és néha vágya támad, hogy benyomásait, hangulatait és gondolatait másokkal is közölje (irodalmi formában). Gyors felfogású, intuitív, könnyen hevülő és rajongó. Judiciuma még lényeges átalakuláson fog keresztül menni. 2. A Környezete becsüli, csak szeretné bizonyos túlzástól távol tartani. 3. Társaságban szívesen látják és még szívesebben hallgatják, mert rendszerint friss, elmes, fordultatos. 4. Szerelmes. De még mennyire! 5. Ambíciójáról már szölkünk; hozzátehetjük: nagy élményekre, főleg külföldi utazásra vágyik. 6. A közeljövőben fordulat várható életében. 7. Nem magas és nem alacsony, hanem középtermű.

Remény. (Mi földönfutónak a hajlék...) Gyakran kínozza magát rémképekkel és látszatokkal. Erősen vágyik olyan ember után, aki lelkileg és szellemileg harmonizál vele. Csüggedéseit rendszerint momentán történések okozzák és ha meggyőződött róla, hogy semmi jelentőségük nincs, akkor újabb csalódásoktól tart. Hármasségitéségek kínálkozik: vidámság, levegő, szerelem.

Fehér róza. Értelmes, tanult, komoly tendenciájú fiatalember. Férfias akaratú és nem mindennapi becsüvagy ösztökéli munkára. Valami nagy tervet kovácsol, amelynek sikerében rendületlenül bízik. Sokat tart magáról, de ezt az ízlés határain túl sohasem érezteti. A női nemnek nagy hődolója. Nem tud színlelni.

Gyomorsavtúltengés ellen Cigelka „István” forrásvizet igyunk. Kapható mindenütt. Vezérképviselet V., Sas utca 29. Telefon: 120—20.

VADKÜLÖNLEGESSÉGEK

kizárólag Bugram vadkereskedőnél, Bpest,
Közp. Vásárcsarnok 39. Telefon: A. 864-90.

Budoár, háló, nappali lakószobák, egyes butorral, **propaganda áron** a Műbutoripari R.T.-ban tömörült

MŰASZTALOSOK KIÁLLITÁSA
VI., LISZT FERENC TÉR 9. SZ.

Süssünk,
Főzzünk a Dietikus **VENUS** Kókusz Ételsírral.
100%-os garantált zsirtartalommal. Minden fűszer és csemege-üzletben kapható.
Gyártja: **Olajművek Rt. Kohn Adolf és Társa**
Budapest, V., Zoltán utca 16. sz. :: Telefon 208—22 vagy 257—68.

Apróhirdetések

Ezen rovatban közlendő hirdetés díja szavanként 10 fillér. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 20 fill. Tíz szón aluli szöveg hirdetési díja 1.— P. Jelíges hirdetésekre érkező levelek továbbítására a hirdetési díjjal egyidejűleg külön 1.— P utalandó át.

Perzsa- és más szönyegek szakserű és művészi javítását vállalom. Vidéki megrendeléseket is pontosan eszközök. A lap előfizetői részére 10 százalékos kedvezmény. Cím: Tcharhoukian Vosdanik, Bpest, IV., Városház-u. 10. (Pilvax-köz 6.) Telefon: Aut. 897-86.

Árpádházi Szent Erzsébet Gyermekotthon Fajbaromfi telepe, Pécel. Pest m. Államilag ellenőrzött törzstenyészet. Magas tojás hozamra, színre, alakra gondosan kiválogatott, elsőrendű edzett, egészséges és teljesítőképes Rhode Island Red (vörös izlandi) Amerikai fehér Leghorn, Fehér Wyandotte, óriás pekingi kacsatorzseiből tenyésztőjások, naposcsibék, növénykállatok megrendelhetők. **Vérvizsgálat. Törzskönyvezés. Kérjen árjegyzéket.** Telepünk számtalan elsődj mellett, megnyerte az 1929. évi tenyészállat-kiállításon a földművelésügyi minisztérium tenyésztői nagydíját.

Tenger az egyedüli, mely hullámvérésével, strandjával, napsütésével vézna, vérszegény gyermeket megerősíti, felnöttek idegét megnyugtatja. De csak ha pihenése jó táplálkozással párosul. Mindezt együtt megtalálja Szécsi Lajos „Villa Hungária” panziójában, Grádón már április 15-től. Színmagyar ház. Felvilágosítást ugyanonnan, vagy Budapesten, dr. Szécsi bel- és gyermekorvosnál (Thököly-út 26. Telefon).

Szovátafürdőn, Medve-tó mellett, dr. Reiharzberg-villában elsőrendű napi panzió 9 pengőért. Megkeresések Reiharzberg-villa, Szovátafürdő küldendők.

Szovátafürdőn, Medve-tó mellett, Szöke-villában kitűnő panzió napi 8 pengőért. Megkeresések Kincsesné, Szovátafürdő, Szöke-villa intézendők.

Jó családból való, szolid, szorgalmas fiú, jó bizonyítvánnyal és több évi gyakorlattal sofförnek ajánkozik azonnali belépésre. Külföldre is szívesen menne. Cím: Tresser József, Lajosmizse, Kossuth L.-u. 70.

Balatoni nyaralásra május 15-től keresek németben perfekt, egészséges úrileányt. Sportoló, francia nyelvet bíró, zongorázó, kézimunkához értő előnyben. Cím: Oláhne, Budapest, IX. Haller-u. 9. I. 37.

Foxterrier simaszőrű, fajtiszta, törzskönyvezett kutyakölykök 15 P-ért kaphatók Prohászka, Putnok.

Jókai-u. 37. III. em. 7. (Berlini-tér sarak) alatt levő női ruhaszalomban angol és francia ruhákat a legkényesebb ízlést kielégítően jutányosan készítek. Cím: Fodor Mária.

Megbízható, intelligens, idősebb nő házvezetőnői, komornai, kulcsárnői állást keres. Falusi háztartásban jártas, szab, varr, kézimunkázik. Nagyobb papiházhoz is megy. Szíves megkeresést „Nincsen senkim” jelígre kiadóra kérek.

ROSSZUL HALL?

HASZNÁLJON

SIEMENS-PHONOPHORT!

JÓL FOG HALLANI!

Evvel a kis telefonszerű villamos-készülékkel természetesen, tisztán és jól fogja hallani a beszédet, zenét, éneket, telefont és rádiót. Minden nagyothalló — vétekkényszer nélkül — szakszerűen kipróbálhatja

MAGYAR GYÓGYTECHNIKAI IPAR R.T.-nál

röntgen- és orvostechnikai gépgyár BUDAPEST

VI., Nagyzsók utca 4. sz.

(a terevárosi templomnál szemben)

Telefon: 268-16 és 237-04. — Kérjen ismertető

füzeteket. Díjmentesen megküldik. S. P. 12.

Nizzai szegfű, feltűnést keltő, óriás, dűsvirágú, ősi nyíló, kis cserepekből, fehér, rózsaszín, piros színekben, darabja 20 fillér. Japáni, igen nagy virágú krizanthem 15 legjobb, legújabb fajokban, névvel minden kívánt színben, erős palánta, cserépből 20 fillér. Bokorrózsa, sok színben keverten cserépből, 3 éves, erős 1 P 50. Futórózsa, rózsaszínű, mely lisztharमतot soha nem kap, soká nyílik, igen szép, 3 éves, erős cserépből 1 P 60. Ampelosis falakra magától kapaszkodó futó vadszőlő 1 P. Salvia palánta, igen dűsan virágzó, újabb faj 8 fillér. Csomagolás önköltségen. Cím: Michl István kertészeti telepe Tata-Tóváros.

Gyöngyösi fajborok 1927. évi termés 60 litertől felfelé kölcsön hordóban, utánvétellel. Ezerjöld zöld-fehér, zamatos 1 l. 56 fill., rajnai rizling 74 fill., muskotály csemegebor 94 fillér, leánykabor a borok gyöngye 90 fillér, kadarka siller, zamatos 56 fill., carbenet vörös pecsenyebor 74 fill. Cím: Báró Orezy János, Gyöngyös.

Keresek megbízható német kisasszonyt három gyermekem mellé falura, aki a kisebb házimunkában is segít. Fizetés megegyezés szerint. Cím: Gadányi Józsefné, Ságvár.

Állandóan tojó, eddig a legjobban bevált víz nélkül nevelhető, fajtiszta „Indiai futó” kacsatojást szállítok pontos csomagolásban. Darabja 80 fill. Cím: Mester Irén, Rákoscaba, Béla-utca 68.

Szerényigényű vidéki úrileány bármily üzletben Budapesten pénztárnoknői állást keres. Esetleg gyógyszer-tárban is. Havi 20 P fizetést és teljes ellátást kér. Szabad idejében a háztartásban segít. Címe: „Lelkiismeretes és megbízható” jelíge alatt kiadóban.

Kétfagú családdhoz, jó bánásmóddal, szolid leányt keresek, ki mosáson kívül mindent végez. Főzni tudás nem fontos. Kerthez értők, árvaik előnyben. Dr. Schmach Leoné, főszolgabíró neje, Magyaróvár.

100 csibére való műanya petróleum fűtéssel, csomagolás és szállítással együtt csak 10 P. Cím: Josina Baromfitelep, Bana, Komárom m.

Árvagyermek nevelését vállalom 2—3 évestől, díjazásért. Cím: Balló Julia, Orosháza, Thököly-út 9.

Honorálnám szép kézimunkával, ha nemesszívű egyén úricsaláddhoz, vagy bármilyen állásba juttatna művelt, finomlelkű, megbízható leányt. Cím: „Mindenhez értő 26 éves” jelíge alatt kiadóban.

Rózsák, magastörzsű és bokor (cserepben nevelt) különleges erősségű. Szencziacs újdonságok 100 világfajban. Továbbá mindennemű kiültetési növényeket és palántákat szállít a legolcsóbb árban Halász kertgazdasága, Csillaghegy, Árpád-u. 21. Budapest mellett.

Városligetre néző, fűthető üvegerandás nagy szoba butorozva, vagy butorozatlanul két köztisztviselőnek kiadó. Telefon 344—25.

Magyar zongora-tanfolyam. Dezső Gábor zeneszerző néhány hónap alatt teljesen kezdőket is megtanít zongorázni magyar muzsikára és a daloknak tökéletes kísérletszerkesztésére. Alapos, komoly, korszakkeres módszerrel különösen felnötteknél ér el bámulatos eredményt. Haladók részére művészi kiképzés. Egyéni és nem csoportos oktatás. Most kezdődik a nyári előjegyzés. Érdeklődők forduljanak személyesen Dezső Gáborhoz, Budapest, VIII., Szigony-u. 16b I. em. 18. ajtó. 14-es autóbusz megálló.

Prakszissal bíró és nemétül tudó tanítónőt alkalmazok a nyár folyamára, esetleg az egész tanévre két gyermekhez, kik közül az egyik első, a második harmadik elemista. Ajánlatot öv. Róky Imréné, Budapest, X., Pongrác-úti telep XVI. épület 87. sz. címre kérek.

Keletitől 40 percre ideális családi pihenő. Magas, pormentes fekvés, olcsó, teljes ellátás. Kivánatra diéta, fürdőszoba, Kugler, Pécel.

Felelés szerkesztő, kiadó és tulajdonos: KERTÉSZ BÉLA

Szerkesztő: tordai BÖJTHE ETELKA

Ügyvezető igazgató: BARTHA ISTVÁN

Kéziratokat nem adunk vissza

Előfizetőink köréből

Czéka Gyuláné, D'ósgyőr

Földes Gyuláné, Budapest

ösv. Kitzinger Józsefné unokája: Pityuka,
Esztergom

Bognár Kálmánék gyermekei: Zsuzsika és
Iduska, Veszprém

MAGYAR URIASSZONYOK LAPJA

Markovich Ancika, Bácsborsód

határi Ács Berta a Tanítók-bálján, Budapest

Warga Margit a Technikus-bálon

Brunhuber felvétele

Dr. Takács Györgyné az Egyetemi századok bálján

Molnár Erzsé felvétele